

साप्ताहिक चालू घडामोडी 27 फेब्रुवारी ते 05 मार्च 2022

राष्ट्रीय बातम्या

युक्रेनमधून नागरिकांना बाहेर काढण्यासाठी भारताने ऑपरेशन गंगा नावाचे मिशन सुरू केले.

- रशिया-युक्रेन तणावामुळे युक्रेनमधून भारतीय नागरिकांना बाहेर काढण्यासाठी भारत सरकारने ऑपरेशन गंगा नावाची निर्वासन मोहीम सुरू केली आहे. युक्रेन आणि रशियामध्ये सुरू असलेल्या तणावामुळे, राष्ट्रांच्या सुरक्षेसाठी अधिकाऱ्यांनी युक्रेनला नो-फ्लाय झोन म्हणून घोषित केले आहे. त्यामुळे अनेक भारतीय नागरिक युक्रेनमध्ये अडकून पडले होते. भारतीय नागरिकांना देशात परत येण्यास मदत करण्यासाठी, भारत सरकारने ऑपरेशन गंगा नावाची विशेष निर्वासन मोहीम राबविण्याचा निर्णय घेतला. सरकार भारतीय नागरिकांना विमानाद्वारे परत आणणार आहे.

मनसुख मांडविया यांनी बायोमेडिकल इनोव्हेशनवर "ICMR/DHR पॉलिसी लॉन्च केली.

- वैद्यकीय, दंत आणि पॅरामेडिकल संस्थांमधील वैद्यकीय व्यावसायिक, शास्त्रज्ञ आणि तंत्रज्ञांसाठी, केंद्रीय आरोग्य मंत्रालयाने बायोमेडिकल इनोव्हेशन आणि उद्योजकतेवर ICMR/DHR धोरण सुरू केले आहे. भारत सरकारच्या मेक-इन-इंडिया, स्टार्ट-अप-इंडिया आणि आत्मनिर्भर भारत उपक्रमांना प्रोत्साहन देऊन, ते बहु-अनुशासनात्मक सहकार्याची हमी देईल, स्टार्ट-अप संस्कृतीला चालना देईल आणि देशभरातील वैद्यकीय संस्थांमध्ये एक नाविन्यपूर्ण परिसंस्था स्थापन करेल."
- "हे धोरण बहु-अनुशासनात्मक सहयोग सुनिश्चित करेल, स्टार्ट-अप संस्कृतीला प्रोत्साहन देईल आणि मेक-इन-इंडिया, स्टार्ट-अप-इंडिया आणि आत्मनिर्भर भारत उपक्रमांना प्रोत्साहन देऊन देशभरातील वैद्यकीय संस्थांमध्ये एक नाविन्यपूर्ण परिसंस्था विकसित करेल," डॉ. मनसुख मांडविया, केंद्रीय आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री, पॉलिसी लॉन्च प्रसंगी बोलत होते. हे धोरण पंतप्रधान हार्पर यांच्या "नवीनीकरण, पेटंट, उत्पादन आणि समृद्धी" या ब्रीदवाक्याशी सुसंगत आहे.

शिक्षण मंत्रालयाने भाषा प्रमाणपत्र सेल्फी मोहीम सुरू केली.

- शिक्षण मंत्रालयाने 'भाषा प्रमाणपत्र सेल्फी' नावाची मोहीम सुरू केली आहे . या मोहिमेचे उद्दिष्ट सांस्कृतिक विविधतेला प्रोत्साहन देण्यासाठी आणि बहुभाषिकतेला प्रोत्साहन देण्यासाठी मंत्रालयाने एक भारत श्रेष्ठ भारतच्या अंतर्गत सुरू केलेल्या भाषा संगम मोबाइल ॲपला प्रोत्साहन देणे आहे. भाषा संगम मोबाइल ॲप 31 ऑक्टोबर 2021 रोजी शिक्षण आणि कौशल्य विकास मंत्री श्री धर्मेन्द्र प्रधान यांनी भारतीय भाषांच्या संवर्धनावर भर देण्यासाठी लॉन्च केले.

- हे ॲप शिक्षण मंत्रालय आणि MyGov India द्वारे विकसित केले गेले आहे आणि वापरकर्त्यांना 22 अनुसूचित भारतीय भाषांमध्ये दैनंदिन वापरातील 100+ वाक्ये शिकण्याची परवानगी देते. 'भाषा प्रमाणपत्र सेल्फी' उपक्रम लोकांना #BhashaCertificateSelfie हॅशटॅग वापरून प्रमाणपत्रासह सेल्फी अपलोड करण्यास प्रोत्साहित करत आहे.

जपान आणि भारताने द्विपक्षीय स्वॅप अरेंजमेंट (BSA) चे नूतनीकरण केले आहे.

- जपान आणि भारताने द्विपक्षीय स्वॅप अरेंजमेंट (BSA) चे नूतनीकरण केले आहे ज्याचा आकार USD 75 अब्ज पर्यंत आहे. BSA ही द्वि-मार्गी व्यवस्था आहे जिथे दोन्ही अधिकारी यूएस डॉलरच्या बदल्यात त्यांची स्थानिक चलने बदलू शकतात. या प्रकरणात आकारला जाणारा व्याजदर करारावर स्वाक्षरी करताना निश्चित केला जातो आणि त्यामुळे विनिमय दरातील चढ-उतारांमुळे होणारा धोका कमी होतो. 2018 मध्ये बँक ऑफ जपान आणि रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया यांच्यात वास्तविक द्विपक्षीय स्वॅप व्यवस्था (BSA) स्वाक्षरी करण्यात आली होती.

भारत आणि जपानमधील BSA म्हणजे काय?

- याचा अर्थ जपान आणि भारत एकमेकांकडून त्यांच्या चलनात म्हणजे भारतीय रुपया किंवा जपानी येन किंवा यूएस डॉलरमध्ये पैसे घेऊ शकतात. खाली नमूद केल्याप्रमाणे हे आणखी स्पष्ट केले जाऊ शकते:
- जेव्हा भारताला जपानकडून कर्ज घ्यायचे असेल तेव्हा ते US डॉलर किंवा जपानी येनमध्ये \$75 अब्ज मर्यादितपर्यंत कर्ज घेऊ शकतात.
- जेव्हा जपानला भारताकडून कर्ज घ्यायचे असेल तेव्हा ते US डॉलर किंवा भारतीय रुपयामध्ये \$75 अब्ज मर्यादितपर्यंत कर्ज घेऊ शकते.
- पैसे कर्ज घेताना निश्चित केलेल्या व्याज दराने प्रत्यक्षात कर्ज घेतलेल्या रकमेवर देश व्याज देतील.

राष्ट्रपती राम नाथ कोविंद यांनी राष्ट्रपती भवनात 'आरोग्य वनम' चे उद्घाटन केले.

- भारताचे राष्ट्रपती, श्री राम नाथ कोविंद यांनी नवी दिल्लीतील राष्ट्रपती इस्टेट (राष्ट्रपती भवन) येथे नव्याने विकसित केलेल्या 'आरोग्य वनम' चे उद्घाटन केले. या आरोग्य वनमचा उद्देश आयुर्वेदिक वनस्पतींचे महत्त्व आणि त्यांचा मानवी शरीरावर होणारा परिणाम सांगणे हा आहे. आयुर्वेदिक वनस्पतींचे महत्त्व आणि त्यांचे मानवी शरीरावर होणारे परिणाम लोकांसमोर आणण्याच्या उद्देशाने आरोग्य वनम ही संकल्पना मांडण्यात आली आहे.
- 6.6 एकरमध्ये पसरलेले आरोग्य वनम योग मुद्रामध्ये बसलेल्या माणसाच्या आकारात विकसित करण्यात आले आहे. यात आयुर्वेदातील उपचारात्मक हेतूसाठी वापरल्या जाणाऱ्या सुमारे 215 औषधी वनस्पती आणि वनस्पतींचा समावेश आहे. या वनमची इतर काही वैशिष्ट्ये म्हणजे पाण्याचे कारंजे, योग मंच, जलवाहिनी, कमळ आणि तलाव आहे. हे वनम आता लोकांच्या पाहण्यासाठी खुले करण्यात येणार आहे.

भारत सरकार थिंक टँक, नीती आयोग राष्ट्रीय लिंग निर्देशांक विकसित करत आहे.

- NITI आयोग राष्ट्रीय लिंग निर्देशांक विकसित करण्याच्या प्रक्रियेत आहे. नॅशनल जेंडर इंडेक्सचे उद्दिष्ट प्रगतीचे मोजमाप करणे आणि सूचित धोरणात्मक निर्णय घेण्यासाठी लिंग समानतेतील अंतर ओळखणे हे आहे. हे भारतातील राज्ये आणि केंद्रशासित प्रदेशांची प्रगती परिभाषित लिंग मेट्रिक्सवर मॅप करण्यासाठी आणि सकारात्मक बदलाचा पाया तयार करण्यासाठी एक साधन म्हणून काम करेल. NITI आयोगाच्या 2021-22 च्या वार्षिक अहवालात ही माहिती प्रसिद्ध करण्यात आली आहे.

Google आणि MeitY Appscale Academy कार्यक्रमांतर्गत 100 भारतीय स्टार्टअप्सना प्रशिक्षित करणार आहेत.

- MeitY स्टार्टअप हब, इलेक्ट्रॉनिक्स आणि माहिती तंत्रज्ञान मंत्रालयाचा एक उपक्रम (MeitY), आणि Google ने Appscale Academy कार्यक्रमाचा एक भाग म्हणून 100 प्रारंभिक ते मध्यम-टप्प्यावरील भारतीय स्टार्टअपची घोषणा केली आहे. Appscale Academy हा MeitY आणि Google द्वारे लॉन्च केलेल्या स्टार्टअप्ससाठी एक नवीन वाढ आणि विकास कार्यक्रम आहे जो संपूर्ण भारतातील सुरुवातीच्या ते मध्यम-टप्प्यावरील स्टार्टअपना जागतिक प्रेक्षकांसाठी उच्च-गुणवत्तेचे Apps आणि गेम तयार करण्यासाठी मदत आणि प्रशिक्षण देतो.

अदानी ग्रीनला 150 मेगावॉट सौर ऊर्जा प्रकल्प उभारण्यासाठी LOA मिळाला.

- अदानी ग्रीन एनर्जी लिमिटेडने सांगितले की त्यांच्या उपकंपनी अदानी रिन्यूएबल एनर्जी होल्डिंग फिफ्टीन लिमिटेडने 150 मेगावॉटचा सौर ऊर्जा प्रकल्प तयार करण्यासाठी पुरस्कार पत्र (LOA) प्राप्त केले आहे. 25 वर्षांच्या कालावधीसाठी, या प्रकल्प क्षमतेसाठी निश्चित दर \$2.34/kWh आहे.

महत्वाचे मुद्दे:

- अदानी ग्रुप कंपनीने जारी केलेल्या निवेदनानुसार स्टॉक एक्स्चेंज फाइलिंगमध्ये म्हटले आहे की, अदानी ग्रीन एनर्जी लिमिटेडची पूर्ण मालकीची उपकंपनी अदानी रिन्यूएबल एनर्जी होल्डिंग फिफ्टीन लिमिटेड, पंजाब स्टेट पॉवर कॉर्पोरेशन लिमिटेडने जारी केलेल्या निवेदित सहभागी झाली होती. ग्राउंड-माउंटेड ग्रिड-कनेक्ट सोलर पीव्ही पॉवर प्लांट्समधून 250 मेगावॉट सोलर पॉवरचे संपादन केले आहे आणि 150 मेगावॉटचा सौर ऊर्जा प्रकल्प उभारण्यासाठी लेटर ऑफ अवॉर्ड प्राप्त झाला आहे.
- अदानी ग्रीनकडे सध्या 20.434 MWac क्षमतेचा पूर्णतः अक्षय ऊर्जा प्रकल्प पोर्टफोलिओ आहे , ज्यामध्ये 5.410 MWac कार्यरत प्रकल्प आहेत. फर्मनुसार, 11,591 MWac प्रकल्प आता बांधकामाधीन आहेत, 3,433 MWac प्रकल्प पूर्णत्वाच्या जवळ आहेत.
- अदानी ग्रीन एनर्जी लिमिटेड ही एक भारतीय अक्षय ऊर्जा कंपनी आहे ज्याचे मुख्यालय अहमदाबाद, गुजरात येथे आहे आणि ती अदानी समूहाचा भाग आहे. एका वर्षात, अदानी ग्रीन एनर्जीच्या समभागांनी 61 टक्क्यांहून अधिक परतावा दिला आहे, तर कंपनीने 2022 मध्ये (वर्ष-तारीख किंवा YTD) बेंचमार्क बीएसई सेन्सेक्समधील 5% घसरणीच्या तुलनेत आतापर्यंत 36 टक्क्यांहून अधिक वाढ केली आहे.

टाटा मोटर्सने 'अनुभव' - शोरूम ऑन व्हील लॉंच केले.

- टाटा मोटर्सने 'अनुभव' नावाचे मोबाइल शोरूम (शोरूम ऑन व्हील) सुरू केले आहे, जे ग्रामीण ग्राहकांना लक्ष्य करून ग्रामीण भागात त्यांची पोहोच वाढवून त्यांना घरोघरी कार खरेदीचा अनुभव प्रदान करते. ग्रामीण भारतामध्ये टाटा मोटर्सच्या ब्रँड जागरूकता वाढवण्यासाठी टाटा मोटर्स देशभरात एकूण 103 मोबाइल शोरूम्स तैनात करणार आहेत.

'अनुभव' मोबाईल शोरूम्सबद्दल:

- हे मोबाईल शोरूम टाटा मोटर्सच्या देखरेखीखाली आणि मार्गदर्शनाखाली डीलरशिपद्वारे चालवले जातील. सर्व डीलरशिप या व्हॅनसाठी मासिक मार्ग परिभाषित करतील ज्यावर ते चालतील आणि लक्षित गाव किंवा तहसील कव्हर करतील.

- ग्रामीण भारतामध्ये टाटा मोटर्सच्या ब्रँडची जागरूकता वाढवण्यासाठी देशभरात एकूण 103 मोबाइल शोरूम तैनात केल्या जात आहेत.
- हे मोबाइल शोरूम विद्यमान डीलरशिपना ग्राहकांना घरोघरी विक्रीचा अनुभव देण्यास आणि त्यांना टाटा मोटर्सच्या उत्पादनांबद्दल माहिती देण्यास मदत करतील.
- या उत्पादनांमध्ये कार आणि SUV, ॲक्सेसरीज, फायनान्स स्कीम मिळवणे, टेस्ट ड्राइव्ह बुक करणे आणि एक्स्चेंजसाठी अस्तित्वात असलेल्या कारचे मूल्यमापन करणे यांचा समावेश आहे.

MoWCD ने 'स्त्री मनोरक्षा' प्रकल्प सुरू केला.

- महिला आणि बाल विकास मंत्रालय (MoWCD) आणि NIMHANS बेंगळुरू यांनी बुधवारी भारतातील महिलांचे मानसिक आरोग्य सुधारण्याच्या उद्देशाने 'स्त्री मनोरक्षा प्रकल्प' सुरू केला. या प्रकल्पात OSC (वन-स्टॉप सेंटर) ऑफ 1 अधिकार्यांची क्षमता वाढवण्यावर लक्ष केंद्रित केले जाईल जे वन-स्टॉप सेंटर्सवर येतात, विशेषतः ज्या महिलांना हिंसा आणि त्रास सहन करावा लागला आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- कोविड काळात वन-स्टॉप सेंटरने प्रशंसनीय कामगिरी केली. देशभरात आधीच 700 हून अधिक वन-स्टॉप केंद्रे कार्यरत आहेत.
- या वन-स्टॉप शॉप्समध्ये काम करणाऱ्या लोकांना सेल्फ डिफेन्स शहीद महिला हेल्पलाइन कशी चालवायची आणि त्यांना समुपदेशन कसे करावे हे शिकवले जाईल.
- प्रगत प्रशिक्षण कार्यक्रम त्यांना समजू इच्छित असलेल्या सर्व प्रादेशिक भाषांमध्ये वितरित केला जाईल. NIMHANS ने यासाठी समर्पित वेबसाइट देखील तयार केली आहे, ज्यामध्ये प्रशिक्षणासंबंधी माहितीचा खजिना आहे.

सागरी मत्स्यव्यवसायाचे 5 मार्चपासून 'सागर परिक्रमा'द्वारे प्रदर्शन

- सागरी मत्स्यव्यवसाय क्षेत्रातील संपत्ती 5 मार्चपासून 'सागर परिक्रमा'द्वारे प्रदर्शित केली जाणार आहे. पृथ्वीच्या पृष्ठभागाच्या जवळजवळ तीन चतुर्थांश भाग व्यापणारी जगातील सर्वात मोठी परिसंस्था असलेले महासागर, भारतातील कोट्यवधी लोकांच्या अर्थव्यवस्थेसाठी, सुरक्षिततेसाठी आणि उपजीविकेसाठी महत्त्वपूर्ण आहेत, ज्यात 8,118 नऊ राज्ये आणि चार केंद्रशासित प्रदेशांमध्ये पसरलेले आहेत.

Hero MotoCorp ने नवीन EV ब्रँड 'Vida' 2022 असे नाव दिले आहे.

- Hero MotoCorp ने त्याच्या उदयोन्मुख मोबिलिटी सोल्यूशन्स आणि आगामी इलेक्ट्रिक वाहनांसाठी नवीन ब्रँड "Vida", (Vida म्हणजे जीवन) चे अनावरण केले आहे. विदा ब्रँडचे अनावरण 3 मार्च 2022 रोजी दुबई येथे Hero MotoCorp चे अध्यक्ष आणि CEO डॉ पवन मुंजाल यांच्या हस्ते करण्यात

आले. त्यांनी \$100 दशलक्ष ग्लोबल सस्टेनेबिलिटी फंडाची घोषणा देखील केली जी कंपनीला ESG सोल्यूशन्सवर 10,000 हून अधिक उद्योजकांचे पालनपोषण करण्यास मदत करेल.

MEA ने भारत-डच राजनैतिक संबंधांच्या 75 वर्षासाठी विशेष लोगोचे अनावरण केले.

- भारत आणि नेदरलँड यांच्यातील राजनैतिक संबंधांच्या स्थापनेचा 75 वा वर्धापन दिन या वर्षी साजरा केला जात आहे. परराष्ट्र मंत्रालयातील सचिव (पश्चिम) संजय वर्मा आणि नेदरलँड्सचे भारतातील राजदूत मार्टेन व्हॅन डेन बर्ग यांनी 2 मार्च 2022 रोजी या सोहळ्याच्या स्मरणार्थ संयुक्त लोगो लाँच केला.
- 1947 मध्ये भारत आणि नेदरलँडने राजनैतिक संबंध प्रस्थापित केले. तेव्हापासून, दोन्ही देशांनी महत्त्वपूर्ण राजकीय, आर्थिक आणि व्यावसायिक संबंध तसेच विविध क्षेत्रीय सहकार्याची स्थापना केली आहे.

व्यावसायिक आणि व्यापारी संबंध

- व्यापार आणि व्यावसायिक सहकार्य हे दोन्ही देशांच्या द्विपक्षीय संबंधांच्या केंद्रस्थानी आहेत. FY 2019-20 मध्ये USD 6.5 अब्ज FDI गुंतवणुकीसह, नेदरलँड्स भारतातील मॉरिशस आणि सिंगापूर नंतर तिसऱ्या क्रमांकाचे सर्वात मोठे गुंतवणूकदार होते. एप्रिल 2000 ते डिसेंबर 2020 या कालावधीत भारतात डच गुंतवणुकीची एकूण USD 36.28 बिलियन होती, ज्यामुळे ते चौथ्या स्थानावर होते.
- नेदरलँड्सला FY 2019-20 मध्ये भारताकडून USD 1.23 बिलियन ऑफशोर डायरेक्ट इन्वेस्टमेंट (ODI) मिळाली, ज्यामुळे ते भारताकडून ODI साठी चौथ्या क्रमांकाचे लोकप्रिय गंतव्यस्थान बनले.
- 2020-21 (एप्रिल-डिसेंबर) या आर्थिक वर्षात द्विपक्षीय व्यापार US\$6.55 अब्ज एवढा होता, नेदरलँड्समध्ये भारतीय निर्यात US\$4.33 अब्ज होती आणि नेदरलँड्समधून भारतीय आयात एकूण US\$2.22 अब्ज होती.
- भारतात, सुमारे 200 डच उद्योग आहेत. याशिवाय, नेदरलँड्समध्ये जवळपास 200 भारतीय कंपन्या आहेत ज्यात सर्व मुख्य IT कंपन्यांचा समावेश आहे.

NMCG ने गंगा पुनरुज्जीवनासाठी 'विशेष ज्युरी पुरस्कार' प्रदान केला.

- नॅशनल मिशन फॉर क्लीन गंगा (NMCG) ला 7व्या इंडिया इंडस्ट्री वॉटर कॉन्क्लेव्ह आणि FICCI वॉटर अवॉर्ड्सच्या 9व्या आवृत्तीत 'विशेष ज्युरी पुरस्कार' प्रदान करण्यात आला आहे. NMCG ला गंगा नदीचे पुनरुज्जीवन आणि जलव्यवस्थापनात बदल घडवून आणण्याच्या प्रयत्नांसाठी पुरस्कार देण्यात आला आहे. FICCI वॉटर अवॉर्ड्सच्या 9व्या आवृत्तीचे आयोजन FICCI च्या 7 व्या इंडिया इंडस्ट्री वॉटर कॉन्क्लेव्हमध्ये करण्यात आले होते, जे 02 आणि 03 मार्च 2022 रोजी अक्षरशः आयोजित करण्यात आले होते.

राज्य बातम्या

कोचीन विमानतळ नवीन सौर प्रकल्पामुळे पॉवर पॉझिटिव्ह होणार आहे.

- कोचीन इंटरनॅशनल एअरपोर्ट लिमिटेड (CIAL) केरळमधील कन्नूर जिल्ह्यातील पयन्नूर जवळ 6 मार्च रोजी 12 MWp सौर ऊर्जा प्रकल्प सुरू करणार आहे. नवीन सौर ऊर्जा प्रकल्प कार्यान्वित झाल्यामुळे, CIAL ला पॉवर पॉझिटिव्ह विमानतळाचा दर्जा प्राप्त होईल, पॉवर-न्यूट्रल विमानतळाच्या सध्याच्या स्थितीवरून. 2015 मध्ये, CIAL संपूर्णपणे सौर ऊर्जेने चालणारे जगातील पहिले विमानतळ बनले.

रस्त्यावरील प्राण्यांसाठी भारतातील पहिली रुग्णवाहिका तामिळनाडूमध्ये सुरू करण्यात आली आहे.

- रस्त्यावरील प्राण्यांसाठी भारतातील पहिली रुग्णवाहिका चेन्नई, तामिळनाडू येथे सुरू करण्यात आली आहे. ब्लू क्रॉस ऑफ इंडियाने आंतरराष्ट्रीय प्राणी कल्याणकारी संस्था "फोर पॉ" च्या सहकार्याने याची सुरुवात केली आहे. मद्रास उच्च न्यायालयाच्या न्यायमूर्ती डॉ. अनिथा सुमंत यांनी रुग्णवाहिकेचे लोकार्पण केले. Stray Animal केअर प्रोग्राम हा जखमी आणि आजारी रस्त्यावरील प्राण्यांना साइटवर उपचार देण्यासाठी जहाजावरील पशुवैद्यांसह "चाकांवर रुग्णालय" असेल.

आसाम सरकारने संपूर्ण राज्याला "अशांत क्षेत्र" म्हणून घोषित केले आहे.

- आसाम सरकारने राज्यातील वादग्रस्त सशस्त्र दल (विशेष अधिकार) कायदा, 1958 (AFSPA) आणखी सहा महिन्यांसाठी वाढवला आहे. ही अधिसूचना 28 फेब्रुवारीपासून लागू झाली. सुरुवातीला, अविभाजित आसाममध्ये नागांच्या आंदोलनादरम्यान 1955 चा आसाम डिस्टर्बड एरिया कायदा होता. या कायद्याने लष्कराला काही प्रमाणात मोकळीक दिली जी सशस्त्र दल (विशेष शक्ती) कायदा, 1958 च्या समावेशासह रद्द करण्यात आली. आसाममध्ये नोव्हेंबर 1990 मध्ये AFSPA लागू करण्यात आला आणि त्यानंतर दर सहा महिन्यांनी तो वाढवला गेला.

राजस्थान सरकारने 'उंट संरक्षण आणि विकास धोरण' जाहीर केले.

- राजस्थान, राज्य सरकारने 2022-23 च्या बजेटमध्ये 'उंट संरक्षण आणि विकास धोरण' जाहीर केले आहे. सरकारी आकडेवारीनुसार, राजस्थानमध्ये दोन लाखांपेक्षा कमी उंट शिल्लक आहेत आणि संपूर्ण देशात 2012 पासून उंटंची संख्या 1.5 लाखांनी कमी झाली आहे. 2019 मध्ये शेवटची मोजणी केली असता सुमारे 2.5 लाख उंट शिल्लक होते.

आंतरराष्ट्रीय बातम्या

कॅनडाने जगातील पहिली वनस्पती-व्युत्पन्न COVID-19 लस मंजूर केली आहे.

- वनस्पती-आधारित COVID-19 लस वापरण्यास अधिकृत करणारा कॅनडा हा जगातील पहिला देश बनला आहे. Medicago Inc. (मित्सुबिशी केमिकल आणि फिलिप मॉरिस यांच्या मालकीची बायोफार्मा कंपनी) ची दोन-डोस लस 18 ते 64 वयोगटातील प्रौढांना दिली जाऊ शकते, परंतु 65 आणि त्याहून अधिक वयाच्या लोकांना मिळालेल्या शॉट्सवर फारसा डेटा उपलब्ध नाही.
- लस अधिकृत करण्याचा निर्णय 24,000 प्रौढांवर केलेल्या अभ्यासावर आधारित होता ज्याने दर्शविले की लसीचा परिणामकारकता दर COVID-19 रोखण्यासाठी 71% आहे - जरी omicron प्रकार समोर येण्यापूर्वी चाचण्या घेण्यात आल्या. Covifenz हे या लसीला दिलेले नाव आहे. कॅनडाने 56 दशलक्ष अतिरिक्त डोस खरेदी करण्याच्या पर्यायासह या वनस्पती-आधारित लसीचे 20 दशलक्ष डोस खरेदी करण्याचे मान्य केले.

गिफ्ट सिटीमध्ये कार्यालय उघडण्यासाठी न्यू डेव्हलपमेंट बँक पहिली बहुपक्षीय एजन्सी

- न्यू डेव्हलपमेंट बँक (NDB) ही गुजरात इंटरनॅशनल फायनान्स टेक सिटी (गिफ्ट) मध्ये कार्यालय उघडणारी पहिली बहुपक्षीय एजन्सी बनेल. न्यू डेव्हलपमेंट बँक (NDB) ला यासाठी मंजूरी मिळाली आहे आणि मे 2022 मध्ये GIFT सिटीमध्ये कार्यालय उघडेल. भारतीय कार्यालय योग्य प्रकल्प ओळखण्यात मदत करेल आणि बँकेसाठी संभाव्य वित्तपुरवठ्याची पाइपलाइन तयार करण्याचा प्रयत्न करेल. NDB ने भारतातील महत्त्वपूर्ण पायाभूत सुविधा प्रकल्पांना समर्थन देण्यासाठी नव्याने सुरू केलेल्या नॅशनल बँक फॉर फायनान्सिंग इन्फ्रास्ट्रक्चर अँड डेव्हलपमेंट (NBFIID) सोबत भागीदारी करण्याची अपेक्षा आहे.
- NDB ची स्थापना BRICS देशांनी (ब्राझील, रशिया, भारत, चीन आणि दक्षिण आफ्रिका) 2014 मध्ये BRICS तसेच इतर उदयोन्मुख बाजारपेठांमधील पायाभूत सुविधा आणि शाश्वत विकास प्रकल्पांसाठी संसाधने एकत्रित करण्याच्या उद्देशाने केली होती. ते 2015 मध्ये कार्यान्वित झाले. आणि मुख्यालय शांघाय, चीन येथे आहे. सर्व संस्थापक सदस्य बँकेचे समान मालक आहेत.

रशियाने जगातील सर्वात मोठे विमान 'Mriya' नष्ट केले.

- युक्रेनवर रशियाचे आक्रमण, रशियाने "युक्रेनचे अँटोनोव्ह-225 कार्गो विमान" नावाचे जगातील सर्वात मोठे विमान नष्ट केले. हे विमान कीवच्या बाहेर नष्ट झाले. शस्त्रास्त्र निर्माता युक्रोबोरोनप्रॉमच्या मते, "AN-225 Mriya" पुनर्संचयित करण्यासाठी USD पेक्षा जास्त खर्च येईल आणि त्याला पाच वर्षे लागू शकतात. हे विमान जगासाठी अद्वितीय होते. 24 फेब्रुवारी 2022 रोजी रशियाने युक्रेनियन विमानतळावर हल्ला केला तेव्हा An-225 विमान हॉस्टोमेल विमानतळावर होते. ते 27 फेब्रुवारी रोजी नष्ट झाले.

विमानाबद्दल:

- सोव्हिएत स्पेस प्रोग्रामसाठी एनर्जीया रॉकेटचे बूस्टर आणि बुरान-क्लास ऑर्बिटर्स एअरलिफ्ट करण्यासाठी विमानाची रचना करण्यात आली होती. हे Myasishchev VM-T पुनर्स्थित करण्यासाठी विकसित केले गेले.
- An-225 चे मूळ मिशन आणि उद्दिष्टे जवळजवळ युनायटेड स्टेट्सच्या शटल वाहक विमानाप्रमाणेच आहेत. An-225 चे प्रमुख डिझायनर व्हिक्टर टोलमाचेव्ह होते.
- ते 84 मीटर लांब होते आणि ताशी 850 किलोमीटर वेगाने 250 टन माल वाहतूक करू शकत होते.

IOC ने व्लादिमीर पुतिन यांच्याकडून सर्वोच्च ऑलिम्पिक सन्मान काढून घेतला.

- आंतरराष्ट्रीय ऑलिम्पिक समितीने युक्रेनच्या हल्ल्याला प्रत्युत्तर म्हणून रशियाचे अध्यक्ष व्लादिमीर पुतिन यांचा ऑलिम्पिक ऑर्डर पुरस्कार काढून घेतला आहे. रशियाच्या युक्रेनवर आक्रमणानंतर आंतरराष्ट्रीय ऑलिम्पिक समितीने क्रीडा महासंघ आणि आयोजकांना रशियन आणि बेलारशियन खेळाडू आणि अधिकार्यांना आंतरराष्ट्रीय स्पर्धांमधून वगळण्याचे आवाहन केले.

चीनच्या लॉग मार्च-8 रॉकेटने 22 उपग्रह अवकाशात सोडले.

- चीनच्या दुसऱ्या लॉग मार्च 8 रॉकेटने विविध व्यावसायिक चीनी अंतराळ कंपन्यांसाठी देशांतर्गत विक्रमी 22 उपग्रह प्रक्षेपित केले. चायना एरोस्पेस सायन्स अँड टेक्नॉलॉजी कॉर्पोरेशन (CASC) ने नंतर प्रक्षेपण यशस्वीतेची पुष्टी करून, लॉग मार्च 8 पूर्वी 26 फेब्रुवारी रोजी रात्री 10:06 वाजता वेनचांग उपग्रह प्रक्षेपण केंद्रातून उचलले.

US, EU, UK ने SWIFT मधून निवडक रशियन बँका काढून टाकण्याचा निर्णय घेतला.

- कॅनडा, यूएसए आणि त्यांचे युरोपियन मित्र देश SWIFT च्या इंटरबँक मेसेजिंग सिस्टम (IMS) मधून प्रमुख रशियन बँका काढून टाकण्याच्या निष्कर्षावर आले आहेत. हे एक खूप मोठे पाऊल आहे जे देशाला जगभरातील आर्थिक व्यवस्थेपासून दूर करेल.

महत्वाचे मुद्दे:

- प्रमुख जागतिक शक्तींनी या महत्त्वपूर्ण प्रतिशोधात्मक उपायाची घोषणा करणारे संयुक्त निवेदन जारी केले. त्यात म्हटले आहे, "यामुळे या बँका आंतरराष्ट्रीय वित्तीय व्यवस्थेपासून डिस्कनेक्ट झाल्या आहेत आणि त्यांच्या जागतिक स्तरावर काम करण्याच्या क्षमतेला हानी पोहोचेल याची खात्री होईल".
- SWIFT** (Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication) मधून रशिया काढून टाकल्याचा अर्थ असा होईल की रशियन बँका परदेशी बँकांशी सुरक्षितपणे संवाद साधू शकणार नाहीत.
- यापूर्वी, तेहरानमधील आण्विक कार्यक्रमाच्या घडामोडीनंतर **इराणला 2014 मध्ये SWIFT** मधून काढून टाकण्यात आले होते.
- युक्रेनवर अप्रत्यक्षपणे केलेल्या हल्ल्यासाठी रशियावर लादल्या जाणाऱ्या संयुक्त निर्बंधांच्या अनेक फेऱ्यांचे ही घोषणा केली जाईल.

SWIFT म्हणजे काय?

- SWIFT म्हणजे सोसायटी फॉर वर्ल्डवाइड इंटरबँक फायनान्शियल टेलिकम्युनिकेशन्स आणि एक स्वतंत्र उपक्रम आहे, जो बेल्जियममध्ये आहे. SWIFT 200 पेक्षा जास्त देश आणि प्रदेशांसाठी सुमारे 11,000 बँका आणि वित्तीय संस्थांमधील अंतर्गत संवाद यंत्रणा म्हणून काम करते.

धोकादायक हवामानाचा मागोवा घेण्यासाठी NASA ने पुढील पिढीचा GOES-T उपग्रह प्रक्षेपित केला.

- यूएस स्पेस एजन्सी, NASA ने केप कॅनवेरल स्पेस फोर्स स्टेशन, फ्लोरिडा येथून चार नेक्स्ट-जनरेशन हवामान उपग्रह, जिओस्टेशनरी ऑपरेशनल एन्व्हायर्नमेंटल सॅटेलाइट (GOES) च्या मालिकेतील तिसरा यशस्वीरित्या प्रक्षेपित केला. GOES-T असे या उपग्रहाचे नाव आहे. एकदा उपग्रह त्याच्या भूस्थिर कक्षेत स्थित झाल्यावर त्याचे नाव GOES-T वरून GOES-18 असे केले जाईल. GOES-T चा उपयोग नॅशनल ओशनिक अँड अँटमॉस्फेरिक अँडमिनिस्ट्रेशन (NOAA) द्वारे पश्चिम गोलार्धातील हवामान आणि धोकादायक पर्यावरणीय परिस्थितीचा अंदाज घेण्यासाठी केला जाईल.

आरबीआयने सर्जेरोदादा नायक शिराळा सहकारी बँकेचा परवाना रद्द केला.

- रिझर्व्ह बँकेने सर्जेरावदादा नाईक शिराळा सहकारी बँक, सांगली, महाराष्ट्राचा परवाना रद्द केला आहे, कारण बँकेकडे पुरेसे भांडवल आणि कमाईची शक्यता नाही. परवाना रद्द केल्यामुळे, सर्जेरावदादा नाईक शिराळा सहकारी बँक लिमिटेडने 2 मार्च रोजी कामकाजाची वेळ संपल्यापासून बँकिंग व्यवसाय करणे बंद केले आहे. बँक बँकिंग नियमन कायदा, 1949 च्या विविध कलमांचे पालन करत नाही.

सोलर एव्हिएशन इंधन वापरणारी SWISS ही जगातील पहिली एअरलाइन्स बनणार आहे.

- स्विस इंटरनॅशनल एअर लाइन्स AG (SWISS किंवा स्विस एअर लाइन्स) आणि तिची मूळ कंपनी, Lufthansa ग्रुप यांनी स्विट्झर्लंड आधारित सौर इंधन स्टार्ट-अप, Synhelion SA (Synhelion) सह त्यांचे सौर विमान इंधन वापरण्यासाठी भागीदारी केली आहे. स्विस इंटरनॅशनल एअरलाइन्स त्यांच्या फ्लाइट्सला मदत करण्यासाठी सौर विमान इंधन ("सूर्य-ते-द्रव" इंधन) वापरणारी पहिली एअरलाइन बनेल. SWISS 2023 मध्ये सौर रॉकेलचा पहिला ग्राहक बनेल.

नियुक्ती बातम्या

सेबीच्या पहिल्या महिला प्रमुख म्हणून माधबी पुरी बुच यांची नियुक्ती

- माजी ICICI बँकर, माधबी पुरी बुच यांची अजय त्यागी यांच्या जागी नवीन सिक्युरिटीज अँड एक्सचेंज बोर्ड ऑफ इंडिया (SEBI) चे अध्यक्ष म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे. त्या सेबीच्या पहिल्या महिला प्रमुख आहेत आणि नियामक संस्थेच्या प्रमुख असलेल्या पहिल्या नॉन-आयएसएस देखील आहेत. तिला वित्तीय बाजारपेठेतील तीन दशकांहून अधिक अनुभव आहे आणि 5 एप्रिल 2017 ते 4 ऑक्टोबर 2021 या कालावधीत त्या सेबीच्या पूर्णवेळ सदस्य (WTM) होत्या. SEBI मधील तिच्या कार्यकाळात तिने पाळत ठेवणे, सामूहिक गुंतवणूक योजना आणि यासारखे पोर्टफोलिओ हाताळले.

एप्रिल 2022 मध्ये जनरल मनोज मुकुंद नरवणे भारतीय लष्कराच्या 27 व्या प्रमुख पदावरून निवृत्त होणार आहेत.

- एप्रिल 2022 मध्ये जनरल मनोज मुकुंद नरवणे भारतीय लष्कराच्या 27 व्या प्रमुख पदावरून निवृत्त होणार आहेत. जनरल एम.एम. नरवणे आपल्या मार्गे एक भक्कम वारसा सोडणार आहेत हे कालांतराने स्पष्ट होईल. आगामी काळात लष्कराच्या दृष्टीकोनाचे स्वरूप बदलणारे अनेक महत्वाचे धोरणात्मक निर्णय आणि डावपेच यासाठी थेट जबाबदार असतानाही त्यांनी कोणताही दिखावा किंवा प्रसिद्धी न करता लष्करप्रमुख म्हणून काम केले.

मुंबईचे पोलीस आयुक्त म्हणून संजय पांडे यांची नियुक्ती

- महाराष्ट्र राज्य सुरक्षा महामंडळाचे व्यवस्थापकीय संचालक संजय पांडे यांची मुंबईच्या आयुक्तपदी नियुक्ती करण्यात आली आहे. दिनांक 28 फेब्रुवारी 2022 रोजी राज्य सरकारने आदेश काढून ही नियुक्ती जाहीर केली आहे. यापूर्वी आयुक्त असलेल्या हेमंत नगराळे यांची बदली करण्यात आली आहे. नगराळे यांची बदली पांडे यांच्या जागी म्हणजेच सुरक्षा महामंडळाचे व्यवस्थापकीय संचालक पदी नियुक्ती केली आहे.

NAAC चे अध्यक्ष म्हणून प्रा.भूषण पटवर्धन यांची नियुक्ती

- विद्यापीठ अनुदान आयोगाने (UGC) शिक्षणतज्ञ आणि संशोधन शास्त्रज्ञ प्राध्यापक भूषण पटवर्धन यांची राष्ट्रीय मूल्यांकन आणि मान्यता परिषद (NAAC), बेंगळुरूच्या कार्यकारी समितीचे अध्यक्ष म्हणून नियुक्ती केली आहे. प्राध्यापक जगदीश कुमार यांची यूजीसीच्या अध्यक्षपदी नियुक्ती झाल्यानंतर हे पद रिक्त होते.
- प्रा. पटवर्धन हे सध्या भारत सरकारच्या आयुष मंत्रालयाने नियुक्त केलेले राष्ट्रीय संशोधन प्राध्यापक आहेत आणि सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ (SPPU) च्या इंटरडिसिप्लिनरी स्कूल ऑफ हेल्थ सायन्सेस येथे एक प्रतिष्ठित प्राध्यापक आहेत.

NAAC बदल:

- NAAC ही UGC द्वारे 5 सप्टेंबर 1994 रोजी स्थापन केलेली स्वायत्त संस्था आहे, ज्याचे संस्थापक अध्यक्ष म्हणून प्रा. राम रेड्डी आणि प्रा. अरुण निगावेकर हे पहिले संचालक होते.
- या संस्थांच्या गुणवत्तेच्या स्थितीचे मूल्यांकन करण्यासाठी NAAC उच्च शैक्षणिक संस्था (HEI) जसे की महाविद्यालये, विद्यापीठे किंवा इतर मान्यताप्राप्त संस्थांचे मूल्यांकन आणि मान्यता घेते.
- NAAC ग्रेड अनुक्रमे खूप चांगले (A), चांगले (B), समाधानकारक (C) आणि असमाधानकारक (D) पातळी दर्शविणाऱ्या गुणवत्तेचे आणि कार्यक्षमतेच्या मूल्यांकनाच्या पूर्वनिर्धारित निकषांवर आधारित आहेत. NAAC मान्यता हे संस्थेच्या विश्वासाहतेचे आणि गुणवत्तेचे जागतिक स्तरावर स्वीकारलेले सूचक आहे आणि त्याचा शैक्षणिक, आर्थिक आणि आकलनात्मक लाभांवर परिणाम होतो.

यशराज फिल्मसचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी म्हणून अक्षय विधानी यांची नियुक्ती

- चित्रपट निर्मिती आणि वितरण कंपनी यशराज फिल्मस (YRF) ने अक्षय विधानी यांची मुख्य कार्यकारी अधिकारी म्हणून नियुक्ती केली आहे. विधानी हे YRF स्टुडिओमध्ये वरिष्ठ उपाध्यक्ष, वित्त आणि व्यवसाय व्यवहार आणि ऑपरेशन प्रमुख म्हणून काम करत होते. ते YRF साठी कॉर्पोरेट आणि व्यवसाय विकास क्रियाकलापांचे प्रमुख होते, ज्यात वित्त, व्यवसाय विस्तार, धोरणात्मक युती, संयुक्त उपक्रम, सह-उत्पादन यांचा समावेश होता.

एलआयसी म्युच्युअल फंडाने टीएस रामकृष्णन यांची व्यवस्थापकीय संचालक आणि मुख्य कार्यकारी अधिकारी म्हणून नियुक्तीची घोषणा केली आहे.

- एलआयसी म्युच्युअल फंडाने टीएस रामकृष्णन यांची व्यवस्थापकीय संचालक आणि मुख्य कार्यकारी अधिकारी म्हणून नियुक्तीची घोषणा केली आहे. रामकृष्णन, एलआयसी म्युच्युअल फंड असेट मॅनेजमेंटचे एमडी आणि सीईओ म्हणून, दिनेश पांगटे, त्याचे माजी पूर्णवेळ संचालक आणि सीईओ यांची जागा घेतील.

- LIC म्युच्युअल फंड हा भारतात कार्यरत असलेल्या सर्वात जुन्या आणि आघाडीच्या म्युच्युअल फंडांपैकी एक आहे. डेट, इक्विटी, हायब्रीड, पॅसिव्ह आणि सोल्युशन ओरिएंटेड योजनांचा समावेश असलेल्या 26 उत्पादनांची संपूर्ण बास्केट ऑफर करते. 31 जानेवारी 2022 रोजी व्यवस्थापनाखालील सरासरी मालमत्ता (AAUM) 18,625.52 कोटी रुपये आहे.

जेट एअरवेजने CEO 2022 म्हणून संजीव कपूर यांची नियुक्ती केली.

- संजीव कपूर यांची जेट एअरवेजचे नवे मुख्य कार्यकारी अधिकारी (CEO) म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे. याआधी, कपूर ओबेरॉय हॉटेल्सचे अध्यक्ष होते आणि त्यांनी स्पाइसजेटमध्ये मुख्य कार्यकारी अधिकारी आणि विस्तारा येथे मुख्य धोरण आणि व्यावसायिक अधिकारी म्हणून काम केले आहे. त्यांनी विस्तारा एअरलाइन्सचे चीफ स्ट्रॅटेजी आणि कमर्शियल ऑफिसर म्हणून तीन वर्षे आणि स्पाइसजेटचे चीफ ऑपरेटिंग ऑफिसर म्हणून दोन वर्षे काम केले आहे. जालन कॅलरॉक कंसोर्टियम हे जेट एअरवेजचे नवीन प्रवर्तक आहे.

विद्या बालनची भारती AXA लाइफ इन्शुरन्सची ब्रँड अँम्बेसेडर म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे.

- Bharti AXA Life Insurance ने राष्ट्रीय पुरस्कार विजेती अभिनेत्री विद्या बालन हिची ब्रँड अँम्बेसेडर म्हणून नियुक्ती केली आहे. ब्रँड अँम्बेसेडर म्हणून ती Bharti AXA लाइफ इन्शुरन्सच्या #DoTheSmartThing चॅम्पियनला प्रोत्साहन देण्यासाठी मदत करेल. Bharti AXA Life Insurance हा भारती, भारतातील आघाडीचा व्यवसाय समूह आणि AXA, आर्थिक संरक्षण आणि संपत्ती व्यवस्थापनातील जगातील आघाडीच्या संस्थांपैकी एक यांचा संयुक्त उपक्रम आहे.

अर्थव्यवस्था बातम्या

NSE, BSE 25 फेब्रुवारीपासून T+1 स्टॉक सेटलमेंट सुरू करते.

- 25 फेब्रुवारीपासून टप्प्याटप्प्याने T+1 स्टॉक सेटलमेंट यंत्रणा लागू करणारा भारत हा चीननंतरचा दुसरा देश ठरला आहे. सिस्टीम निवडक स्टॉक्सपासून सुरू होईल आणि नंतर हळूहळू इतरांना फोल्डमध्ये जोडेल. यासंबंधीचे निर्देश SEBI ने 01 जानेवारी 2022 रोजी जारी केले होते.
- T म्हणजे व्यापार/व्यवहाराचा दिवस म्हणजे ज्या दिवशी स्टॉक आणला/विक्री झाला तो दिवस. आणि इथे T+1 म्हणजे प्रत्यक्ष स्टॉक सेटलमेंट दुसऱ्या दिवशी म्हणजे +1 दिवशी होईल. उदा: तुम्ही सोमवारी स्टॉक खरेदी करता, तो तुम्हाला मंगळवारी तुमच्या डीमॅट खात्यात मिळेल.

NSO 2021-22 मध्ये भारतासाठी 8.9% GDP वाढीचा अंदाज

- राष्ट्रीय सांख्यिकी कार्यालय (NSO) ने राष्ट्रीय खात्यांचे दुसरे आगाऊ अंदाज जाहीर केले आहेत. 2021-22 (FY22) आणि 2020-21 (FY21) साठी NSO नुसार GDP वाढीचा अंदाज खाली दिला आहे:
- 2021-22 (FY22) साठी = **8.9%** (पूर्वी पहिल्या आगाऊ अंदाजानुसार ते 9.2% होते)
- 2020-21 (FY21) = **-6.6%** (पूर्वी ते -7.3% होते)
- NSO डेटानुसार, उत्पादन क्षेत्राच्या वाढीमध्ये सकल मूल्यवर्धित (GVA) वाढ 2021-22 च्या तिसऱ्या तिमाहीत 0.2 टक्क्यांवर जवळपास सपाट राहिली, एका वर्षापूर्वी 8.4 टक्के वाढ झाली होती.

बँक ऑफ महाराष्ट्रने ओडिशामध्ये “बँकसखी प्रकल्प” लाँच केला.

- सार्वजनिक क्षेत्रातील कर्जदार, बँक ऑफ महाराष्ट्र (BoM) ने महाग्राम आणि सुनिवेश इंडिया फायनान्स सर्व्हिसेस प्रायव्हेट लिमिटेड यांच्या सहकार्याने ओडिशामध्ये “प्रोजेक्ट बँकसखी” सुरू करण्याची घोषणा केली आहे.
- बँक ऑफ महाराष्ट्र आपल्या 2 कोटींहून अधिक ग्राहकांना रिटेल, कृषी आणि एमएसएमई क्षेत्रातील बँकिंग उत्पादने आणि वित्तीय सेवांचा स्पेक्ट्रम ऑफर करून ग्राहकांच्या बँकिंग गरजा पूर्ण करत आहे. त्याच्या प्रत्यक्ष वितरण चॅनेल व्यतिरिक्त, बँक आपल्या ग्राहकांना अखंड बँकिंग सेवांमध्ये प्रवेश करण्यासाठी मोबाइल बँकिंग, इंटरनेट बँकिंग, AEPS, ATM-डेबिट कार्ड, 24x7 ग्राहक सेवा केंद्र यासारखे विविध डिजिटल प्लॅटफॉर्म ऑफर करते.

60 दशलक्षाहून अधिक डिमॅट खात्यांची नोंदणी करणारी CDSL ही पहिली डिपॉझिटरी ठरली आहे.

- 1 मार्च 2022 रोजी, सेंट्रल डिपॉझिटरी सर्व्हिसेस (इंडिया) ने जाहीर केले की त्यांच्याकडे आता सहा कोटींहून अधिक (म्हणजे 60 दशलक्ष इतके) सक्रिय डीमॅट खाती आहेत. डिमॅट खाते हे एक प्रकारचे खाते आहे ज्याचा वापर सिव्क्युरिटीज आणि शेअर्सच्या ऑनलाइन प्रती ठेवण्यासाठी केला जाऊ शकतो. डीमॅट खाते हे संपूर्ण स्वरूपात डिमॅट खाते आहे. डीमॅट खात्याचा मुख्य उद्देश म्हणजे खरेदी केलेले किंवा डीमॅटरीयल केलेले शेअर्स ठेवणे (म्हणजे शेअर्सचे भौतिक ते इलेक्ट्रॉनिक स्वरूपाचे रूपांतर), वापरकर्त्यासाठी ऑनलाइन शेअर ट्रेडिंग सोपे करणे.

फेब्रुवारीमध्ये जीएसटी संकलन रु. 1.3L करोड आहे.

- वस्तू आणि सेवा कर (जीएसटी) संकलनाने फेब्रुवारी 2022 मध्ये पाचव्यांदा 1.30-लाख कोटी रुपयांचा टप्पा ओलांडला. फेब्रुवारी 2022 मध्ये जमा झालेला एकूण जीएसटी महसूल 1,33,026 कोटी रुपये आहे ज्यामध्ये सीजीएसटी 24,435 कोटी रुपये, एसजीएसटी 30,779 कोटी रुपये, IGST रुपये 67,471 कोटी (माल आयातीवर गोळा केलेल्या 33,837 कोटी रुपयांसह) आणि उपकर रुपये 10,340 कोटी (वस्तूच्या आयातीवर गोळा केलेल्या ₹638 कोटींसह) आहे.

UPI व्यवहारांचे मूल्य 2022 मध्ये घटले.

- नॅशनल पेमेंट्स कॉर्पोरेशन ऑफ इंडियाच्या आकडेवारीनुसार, फेब्रुवारीमध्ये UPI प्लॅटफॉर्मवर भारताचे कॅशलेस किरकोळ व्यवहार 8.27 लाख कोटी रुपये होते, जे मागील महिन्याच्या एकूण (NPCI) पेक्षा थोडे कमी आहे. फेब्रुवारी 2022 मध्ये 452 कोटी (4.52 अब्ज) व्यवहार झाले.

महत्वाचे मुद्दे:

- BHIM UPI नेटवर्कवरील कॅशलेस किरकोळ व्यवहारांचे एकूण मूल्य जानेवारीमध्ये 8.32 लाख कोटी रुपये होते, ज्यामध्ये 461 कोटी व्यवहार (4.61 अब्ज) होते.
- NPCI च्या मते, NETC FASTag तंत्रज्ञानाचा वापर करणाऱ्या टोल प्लाझावरील स्वयंचलित संकलनाचे मूल्य फेब्रुवारीमध्ये 3,631.22 कोटी रुपयांच्या 24.36 कोटी व्यवहारांसह (243.64 दशलक्ष) किंचित वाढले.
- मागील महिन्यात 23.10 कोटी (231.01 दशलक्ष) व्यवहारांद्वारे NETC FASTag टोल संकलनाचे मूल्य 3,603.71 कोटी रुपये होते.

कराराच्या बातम्या

युनियन बँक ऑफ इंडिया आणि अँम्बिट फिनव्हेस्ट यांच्यात करार

- Ambit Finvest ने Micro, Small and Medium Enterprise (MSME) ग्राहकांना वित्तपुरवठा करण्यासाठी Union Bank of India (UBI) सोबत सह-कर्ज करारावर स्वाक्षरी करण्याची घोषणा केली आहे. Ambit Finvest ही Ambit समूहाची नॉन-डिपॉझिट घेणारी नॉन-बँकिंग वित्तीय कंपनी (NBFC) आहे. हे सहकार्य 11 राज्यांमधील व्यवसायांसाठी अंडररायटिंग सक्षम करेल ज्यांना आता Ambit Finvest द्वारे सेवा दिली जाते. अँम्बिट फिनव्हेस्ट आणि युनियन बँक ऑफ इंडिया यांना या भागीदारीमुळे अनेक भूगोलांमध्ये पत वितरणासाठी गती मिळेल अशी आशा आहे.

महत्वाचे मुद्दे:

- ज्या एमएसएमईना जास्त व्याजदरांचा सामना करावा लागतो किंवा बँकिंग सेवांमध्ये प्रवेश करता येत नाही त्यांना कमी व्याजदराचा फायदा होईल, ज्याचा निधी स्वस्त खर्चात अनुवादित होईल, ज्यामुळे त्यांना त्यांच्या व्यवसायात अधिक प्रभावीपणे भांडवल उपयोजित करता येईल.
- युनियन बँकेचे सीजीएम लाल सिंग यांनी सांगितले की, अँम्बिट फिनव्हेस्ट प्रायव्हेट लिमिटेड सह सहकार्य . दोन संस्थांमध्ये समन्वय निर्माण करण्याच्या UBI च्या उद्दिष्टाचा एक भाग आहे, ज्यामुळे आम्हाला सर्वात योग्य आणि कमी दर्जाच्या उद्योगांना अधिक चांगल्या प्रकारे सेवा देता येईल.
- लाल सिंग यांनी असेही जोडले की, देशाच्या आर्थिक विकासात हातभार लावण्यासाठी युनियन बँकेच्या एमएसएमईना अनुकूल आर्थिक उपाय ऑफर करून आणि एमएसएमईच्या वाढीला गती देण्याच्या वचनबद्धतेचा हा एक भाग आहे.
- धोकाच्या म्हणण्यानुसार, युनियन बँक ऑफ इंडिया सारख्या मोठ्या संस्थेशी सह-कर्ज करार केल्यामुळे अँम्बिट फिनव्हेस्ट MSME श्रेणीमध्ये आपली पोहोच आणखी वाढवू शकेल.

HPCL ने सोलर एनर्जी कॉर्पोरेशन ऑफ इंडियासोबत सामंजस्य करार केला.

- हिंदुस्तान पेट्रोलियम कॉर्पोरेशन लिमिटेड (HPCL) आणि सोलर एनर्जी कॉर्पोरेशन ऑफ इंडिया लिमिटेड (SECI) यांच्यात 24 फेब्रुवारी 2022 रोजी नवी दिल्ली येथे हरित ऊर्जा लक्ष्य आणि कार्बन-न्युट्रल अर्थव्यवस्था या विषयावर बैठक झाली.

AI तत्परतेला चालना देण्यासाठी Intel India सोबत DST करार

- इंटेल इंडियाच्या भागीदारीतील भारत सरकारच्या विज्ञान आणि तंत्रज्ञान विभाग (DST) द्वारे 'बिल्डिंग एआय रेडिनेस इन यंग इनोव्हेटर्स' हा कार्यक्रम डॉ जितेंद्र सिंग, केंद्रीय विज्ञान आणि तंत्रज्ञान राज्यमंत्री (I/I) यांच्या हस्ते लॉन्च करण्यात आला. DST च्या INSPIRE-Awards MANAK योजनेतर्गत नोंदणी केलेल्या इयत्ता 6 ते 10 पर्यंतच्या विद्यार्थ्यांमध्ये डिजिटल तयारी निर्माण करणे हा कार्यक्रमाचा उद्देश आहे.

कार्यक्रमाबद्दल:

- सर्जनशीलता आणि नाविन्यपूर्ण विचारांची संस्कृती निर्माण करण्याच्या उद्देशाने डीएसटीचा प्रमुख कार्यक्रम संपूर्ण भारतातील विद्यार्थ्यांपर्यंत पोहोचतो. इंटरनेट सांगितले की, देशातील AI तत्परतेला चालना देण्याची आपली वचनबद्धता AI चा लाभ घेण्याच्या सरकारच्या दृष्टीकोनाशी सुसंगत आहे आणि भारताला त्याच्या सामाजिक-आर्थिक आव्हानांना सामोरे जाण्यासाठी तंत्रज्ञानाचा वापर करून या क्षेत्रात अग्रेसर बनवण्याचे आहे.
- कार्यक्रम या दोन्हींना एकत्र आणेल आणि सर्वसमावेशक मार्गाने AI चा लाभ घेण्यासाठी विद्यार्थ्यांना ज्ञान आणि कौशल्ये देऊन AI-तयार पिढी तयार करण्याचा प्रयत्न करेल.

भारत आणि आंतरराष्ट्रीय दूरसंचार संघ यजमान देश करारावर स्वाक्षरी केली.

- नवी दिल्ली येथे ITU चे क्षेत्रीय कार्यालय आणि इनोव्हेशन सेंटर स्थापन करण्यासाठी भारत सरकारने आंतरराष्ट्रीय दूरसंचार संघ (ITU) सह होस्ट कंट्री करार (HCA) वर स्वाक्षरी केली आहे. यजमान देश करार एरिया ऑफिसची स्थापना आणि ऑपरेशनसाठी कायदेशीर आणि आर्थिक फ्रेमवर्क प्रदान करतो. नवी दिल्ली येथील ITU चे एरिया ऑफिस आणि इनोव्हेशन सेंटर अफगाणिस्तान, बांगलादेश, भूतान, इराण, मालदीव, नेपाळ, श्रीलंका आणि भारत या दक्षिण आशियाई देशांना सेवा देईल.
- स्विट्झर्लंडमधील जिनिव्हा येथे आयोजित वर्ल्ड टेलिकम्युनिकेशन स्टँडर्डायझेशन असेंबली-20 (WTSA-20) दरम्यान एका आभासी समारंभात केंद्रीय दळणवळण मंत्री श्री अश्विनी वैष्णव आणि ITU चे महासचिव HE Houlin Zhao यांच्यात या करारावर स्वाक्षरी करण्यात आली.

पुरस्कार बातम्या

प्रो. दीपक धर बोल्ड्झमन पदकासाठी निवडलेले पहिले भारतीय ठरले.

- भौतिकशास्त्राचे प्राध्यापक, दीपक धर हे बोल्ड्झमन पदक मिळवणारे पहिले भारतीय ठरले आहेत. इंटरनॅशनल युनियन ऑफ प्युअर अँड अप्लाइड फिजिक्स (IUPAP) च्या सांख्यिकी भौतिकशास्त्रावरील आयोग सांख्यिकीय भौतिकशास्त्र क्षेत्रातील योगदानासाठी तीन वर्षातून एकदा हे पदक प्रदान करते. या वर्षी ऑगस्टमध्ये टोकियो येथे होणाऱ्या StatPhys28 परिषदेदरम्यान पदक सादरीकरण समारंभ आयोजित केला जाईल.

राज्यमंत्री अन्नपूर्णा देवी राष्ट्रीय ICT पुरस्कार 2020 आणि 2021 प्रदान करतात.

- श्रीमती अन्नपूर्णा देवी, ज्या केंद्रीय शिक्षण राज्यमंत्री आहेत, यांनी देशभरातील 49 शिक्षकांना राष्ट्रीय आयसीटी पुरस्कार दिले आहेत. या कार्यक्रमातील आपल्या भाषणात, तिने सांगितले की NEP-2020 मध्ये अध्यापन क्षेत्रात तंत्रज्ञानाच्या कार्यक्षम वापरावर भर देण्यात आला आहे, ज्यामुळे भाषेतील अडथळे दूर होतील आणि दिव्यांग विद्यार्थ्यांसाठी प्रवेश वाढेल.

समित आणि कॉन्फरन्स बातम्या

28 वी DST-CII भारत-सिंगापूर टेक्नॉलॉजी समित 2022

- भारतीय उद्योग परिसंघ (CII), नवी दिल्ली यांनी विज्ञान आणि तंत्रज्ञान विभाग (DST), ^{GoI} यांच्या भागीदारीत 23 आणि 24 फेब्रुवारी 2022 रोजी DST – CII तंत्रज्ञान शिखर परिषदेच्या 28 व्या आवृत्तीचे आयोजन केले होते. ही परिषद अक्षरशः आयोजित करण्यात आली होती. सिंगापूर यंदाच्या तंत्रज्ञान शिखर परिषदेसाठी भागीदार देश आहे. दोन दशकांहून अधिक कालावधीत द्विपक्षीय तंत्रज्ञान भागीदारी निर्माण आणि सुधारण्यासाठी महत्त्वपूर्ण संधी उपलब्ध करून देण्यासाठी तंत्रज्ञान शिखर परिषद अत्यंत महत्त्वपूर्ण ठरली आहे.

शिखर परिषदेची उद्दिष्टे:

- ही तंत्रज्ञान शिखर परिषद परस्परसंवाद आणखी सुधारण्यासाठी योग्य व्यासपीठ प्रदान करेल; व्यवसाय आणि गुंतवणुकीच्या क्षेत्रात अधिक संधी शोधण्यात आणि द्विपक्षीय सहकार्य सुधारण्यास मदत होईल.
- दोन्ही देशांतील तंत्रज्ञान तज्ज्ञ, सरकारी नेते, उच्चभू विद्वान, उद्योग क्षेत्रातील दिग्गज आणि स्टार्ट-अप यांच्या मोठ्या आणि महत्त्वाच्या गटामध्ये परस्परसंवाद घडवून आणण्यासाठी ही शिखर परिषद महत्त्वपूर्ण ठरेल अशी अपेक्षा आहे.
- समितचा फोकस स्मार्ट सिटीज, स्पेस, इंडस्ट्री 4.0 आणि प्रगत अभियांत्रिकी, आरोग्य सेवा, प्रिसिजन मेडिसिन इ.

"इंडस्ट्री कनेक्ट 2022" चे उद्घाटन केंद्रीय मंत्री डॉ. मनसुख मांडविया यांच्या हस्ते करण्यात आले.

- डॉ. मनसुख मांडविया, केंद्रीय आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण, रसायने आणि खते मंत्री यांनी "इंडस्ट्री कनेक्ट 2022" या विषयावरील चर्चासत्राचे उद्घाटन केले. नाविन्यपूर्ण उत्साह आणि दर्जेदार उत्पादनांचे उत्पादन यामुळे पंतप्रधानांच्या मेक इन इंडिया आणि मेक फॉर द वर्ल्ड या संकल्पनेला मदत होईल.
- सेमिनार दरम्यान दोन तांत्रिक सत्रांचे आयोजन करण्यात आले होते. या चर्चासत्रात CIPET, TDB (तंत्रज्ञान विकास मंडळ) आणि विविध उद्योग संघटनांचे अनेक अधिकारी उपस्थित होते.

आयोजक:

- रसायन और पेट्रो रसायन विभाग
- रसायन और उर्वरक मंत्रालय, भारत सरकार
- सेंट्रल इंस्टिट्यूट ऑफ पेट्रोकेमिकल्स इंजीनियरिंग एंड टेक्नोलॉजी (CIPET)
- फेडरेशन ऑफ इंडियन चैंबर्स ऑफ कॉमर्स एंड इंडस्ट्री (FICCI)

IIT मद्रास आणि NIOT पहिल्यांदाच OCEANS 2022 आयोजित करतात.

- इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ टेक्नॉलॉजी (IIT) मद्रास आणि नॅशनल इन्स्टिट्यूट ऑफ ओशन टेक्नॉलॉजी (NIOT), चेन्नई, संयुक्तपणे OCEANS 2022 कॉन्फरन्स आणि एक्स्पोजिशन, जागतिक सागरी संशोधक, तंत्रज्ञ आणि अभियंते, विद्यार्थी आणि धोरणकर्त्यांसाठी द्वि-वार्षिक कार्यक्रम आयोजित करतात. हे प्रथमच भारतात येत आहे आणि इन्स्टिट्यूशन ऑफ इलेक्ट्रिकल अँड इलेक्ट्रॉनिक्स इंजिनिअरिंग ओशन इंजिनिअरिंग सोसायटी (IEEE OES) आणि मरीन टेक्नॉलॉजी सोसायटी (MTS) यांच्या वतीने IIT मद्रासच्या महासागर अभियांत्रिकी विभागाद्वारे समन्वयित केले जात आहे. ही परिषद हायब्रीड मॉडेलमध्ये होत आहे.

संरक्षण बातम्या

आयएएफने युक्रेन संकटादरम्यान यूकेमधील बहुपक्षीय हवाई सराव 'कोब्रा वॉरियर 22' मधून बाहेर काढले.

- भारतीय हवाई दलाने (IAF) युक्रेनमधील रशियाच्या लष्करी हल्ल्यामुळे उद्भवलेल्या संकटामुळे युनायटेड किंग्डममधील बहुपक्षीय हवाई सराव 'कोब्रा वॉरियर-22' मध्ये आपली विमाने न पाठवण्याचा निर्णय घेतला आहे. युनायटेड किंग्डममधील वॉडिंग्टन येथे 6 ते 27 मार्च 2022 या कालावधीत हा सराव होणार आहे. कवायतीमध्ये सहभागी झाल्याची पुष्टी केल्यानंतर अवघ्या तीन दिवसांनी आयएएफने ही घोषणा केली आहे.

भारतीय हवाई दल राजस्थानच्या पोखरण रेंजमध्ये वायु शक्ती सराव करणार आहे.

- भारतीय हवाई दल (IAF) 7 मार्च रोजी राजस्थानमधील जैसलमेर येथील पोखरण पर्वतरांगेत होणारा वायु शक्ती सराव आयोजित करणार आहे. पंतप्रधान नरेंद्र मोदी या कार्यक्रमाचे प्रमुख पाहुणे असतील. या सरावात भारतीय हवाई दलाची (IAF) एकूण 148 विमाने सहभागी होणार आहेत. या सरावात प्रथमच राफेल विमाने सहभागी होणार आहेत. भारतीय वायुदलातर्फे दर तीन वर्षातून एकदा वायु शक्ती व्यायामाचे आयोजन केले जाते. शेवटचा वायु शक्ती व्यायाम 2019 मध्ये झाला.

भारत-यूएस मिलिटरी कोऑपरेशन ग्रुप (MCG) बैठकीची 19 वी आवृत्ती आग्रा, उत्तर प्रदेश येथे आयोजित करण्यात आली होती.

- भारत-यूएस मिलिटरी कोऑपरेशन ग्रुप (MCG) बैठकीची 19 वी आवृत्ती आग्रा, उत्तर प्रदेश येथे आयोजित करण्यात आली होती. या चर्चेचे सह-अध्यक्ष एअर मार्शल बीआर कृष्णा, चीफ ऑफ इंटीग्रेटेड डिफेन्स स्टाफ टू चेअरमन चीफ्स ऑफ स्टाफ कमिटी (CISC) यांनी केले आणि यूएस इंडो-पॅसिफिक कमांडचे डेप्युटी कमांडर लेफ्टनंट जनरल स्टीफन डी स्केलेन्का यांनी अमेरिकेचे प्रतिनिधित्व केले.

महत्वाचे मुद्दे:

- रशिया युक्रेनमध्ये महत्त्वपूर्ण लष्करी कारवाई करत असताना ही परिषद झाली. युनायटेड स्टेट्ससारख्या पाश्चात्य देशांनी रशियावर कठोर आर्थिक निर्बंध लागू केले आहेत.
- भारताची सुमारे 70% संरक्षण उपकरणे रशियात बनतात.
- संरक्षण मंत्रालयाच्या म्हणण्यानुसार, इंटीग्रेटेड डिफेन्स स्टाफचे मुख्यालय आणि यूएस इंडो-पॅसिफिक कमांड यांच्यात धोरणात्मक आणि ऑपरेशनल स्तरावर नियमित बैठकांद्वारे दोन्ही राष्ट्रांमधील संरक्षण सहकार्य वाढवण्यासाठी भारत-अमेरिकन लष्करी सहकार्य गटाची स्थापना करण्यात आली.
- भारत -यूएस MCG हे मुख्यालय, इंटीग्रेटेड डिफेन्स स्टाफ आणि यूएस इंडो-पॅसिफिक कमांड यांचा समावेश असलेल्या वारंवार धोरणात्मक आणि ऑपरेशनल सल्लामसलत करून दोन्ही राष्ट्रांमधील संरक्षण सहकार्य वाढवण्यासाठी स्थापन करण्यात आलेला एक मंच आहे.
- दोन्ही देशांच्या चालू संरक्षण गुंतवणुकीत सुधारणा करण्यावर आणि विद्यमान सहकार्य यंत्रणेच्या चौकटीत नवीन उपक्रमांचा विचार करण्यावर चर्चा झाली.

क्रीडा बातम्या

वुशू स्टार्स चॅम्पियनशिप: भारताच्या सादिया तारिकने रशियामध्ये सुवर्णपदक जिंकले.

- भारतीय वुशू खेळाडू सादिया तारिकने मॉस्को वुशू स्टार्स चॅम्पियनशिप 2022 मध्ये ज्युनियर स्पर्धेत सुवर्णपदक जिंकले आहे. 15 वर्षीय सादिया तारिक ही जम्मू-काश्मीरमधील श्रीनगरची आहे. वुशू स्टार्स चॅम्पियनशिप 22 ते 28 फेब्रुवारी दरम्यान रशियातील मॉस्को येथे आयोजित करण्यात आली आहे. भारतातून 23 कनिष्ठ आणि 15 वरिष्ठ अशा 38 खेळाडूंनी या स्पर्धेत भाग घेतला होता.

सिंगापूर वेटलिफ्टिंग इंटरनॅशनल 2022: भारताने 8 पदके मिळवली.

- भारताने सिंगापूर वेटलिफ्टिंग इंटरनॅशनल 2022 मध्ये सहा सुवर्ण आणि प्रत्येकी एक रौप्य आणि कांस्य पदकांसह आठ पदकांसह आपल्या मोहिमेची सांगता केली. सिंगापूर इंटरनॅशनलसाठी नोंदणी केलेल्या आठ भारतीय लिफ्टर्सपैकी प्रत्येकाने पदके जिंकली आणि जुलै-ऑगस्टमध्ये होणाऱ्या बर्मिंगहॅम 2022 कॉमनवेल्थ गेम्समध्ये आपले स्थान निश्चित केले. बर्मिंगहॅम येथे होणाऱ्या राष्ट्रकुल खेळ 2022 साठी भारताकडे आता एकूण 12 वेटलिफ्टर्स पात्र ठरले आहेत.

भारतीय वेटलिफ्टर्स कॉमनवेल्थ गेम्स 2022 साठी पात्र ठरले आहेत

Name	Category
Mirabai Chanu	women's 55kg
Bindyarani Devi	women's 59kg
Popy Hazarika	women's 64kg
Usha Kumara	women's 87kg
Purnima Pandey	women's +87kg
Sanket Mahadev	men's 55kg
Chanambam Rishikanta Singh	men's 55kg
Jeremy Lalrinnunga	men's 67kg
Achinta Sheuli	men's 73kg
Ajay Singh	men's 81kg
Vikas Thakur	men's 96kg
Ragala Venkat Rahul	men's 96kg

राफेल नदालने मेक्सिकन ओपन 2022 जिंकली.

- टेनिसमध्ये, राफेल नदाल (स्पेन) याने ब्रिटीश नंबर वन कॅमेरोन नॉरीचा 6-4, 6-4 असा पराभव करून मेक्सिकन ओपन 2022 (ज्याला अकापुल्को टायटल म्हणूनही ओळखले जाते) एकेरीचे विजेतेपद पटकावले. त्याच्या कारकिर्दीतील हे 91वे एटीपी विजेतेपद आहे आणि मोसमातील तिसरे जेतेपद आहे. 2005, 2013 आणि 2020 मध्ये यापूर्वीचे जेतेपद पटकावल्यानंतर राफेल नदालने मेक्सिकन ओपनचे विजेतेपद पटकावण्याची ही चौथी वेळ आहे. फेलिसियानो लोपेझ (स्पेन) आणि स्टेफानोस सिसिपास (ग्रीस) हे पुरुष दुहेरी विजेते आहेत.

पॅरा आर्चरी वर्ल्ड चॅम्पियनशिपमध्ये रौप्यपदक जिंकणारी पूजा जात्यान पहिली भारतीय ठरली.

- पॅरा-तिरंदाज, पूजा जात्यानने इतिहास रचला आहे कारण ती दुबई, संयुक्त अरब अमिराती येथे पॅरा वर्ल्ड चॅम्पियनशिपच्या वैयक्तिक विभागात रौप्यपदक जिंकणारी पहिली भारतीय ठरली आहे. तिला अंतिम फेरीत इटलीच्या पॅट्रिली व्हिन्सेंझाकडून पराभव पत्करावा लागला आणि तिला रौप्यपदकावर समाधान मानावे लागले.

- पॅरा आर्चरी वर्ल्ड चॅम्पियनशिपमध्ये भारताने प्रथमच 2 रौप्य पदके जिंकली आहेत. श्याम सुंदर स्वामी आणि ज्योती बालियान यांच्या मिश्र मिश्र जोडीने यापूर्वी रौप्य पदक जिंकून भारताचे खाते उघडले होते.

31वे आग्नेय आशियाई खेळ व्हिएतनाममध्ये होणार आहेत.

- 31 वे आग्नेय आशियाई क्रीडा स्पर्धा 12 ते 23 मे 2022 या कालावधीत व्हिएतनाममध्ये होणार आहेत. ही आग्नेय आशियातील सर्वात मोठी क्रीडा स्पर्धा आहे आणि ती द्विवार्षिक स्पर्धा आहे. हा कार्यक्रम मूळतः नोव्हेंबर 2021 मध्ये होणार होता परंतु कोविड महामारीमुळे तो पुढे ढकलण्यात आला. या गेम्समध्ये 526 इव्हेंटसह 40 खेळ असतील, ज्यामध्ये सुमारे 10,000 सहभागी होतील, अशी घोषणा आयोजकांनी येथे पत्रकार परिषदेत केली.
- 31व्या आग्नेय आशियाई खेळांचा मोटो - For a Stronger South East Asia

दबंग दिल्लीने पाटणा पायरेट्सला हरवून पहिले PKL विजेतेपद पटकावले.

- दबंग दिल्ली KC ने कर्नाटकातील बेंगळुरू येथे प्रो कबड्डी लीग सीझन 8 च्या फायनलमध्ये पटना पायरेट्सचा 36-37 ने पराभव केला. दबंग दिल्लीने तीन वेळा विजेत्या पाटणा पायरेट्सचा पराभव केला. पवन सेहरावतला 24 सामन्यांमध्ये 304 रेड पॉइंट्ससाठी रेडर ऑफ द सीझनचा पुरस्कार देण्यात आला. प्रो कबड्डी लीग सीझन 8 च्या विजेत्याला 3 कोटींचे रोख बक्षीस मिळाले.

List of winners of Pro Kabaddi League till now:

Pro Kabaddi League Seasons	Winner
Season 1 (2014)	Jaipur Pink Panthers
Season 2 (2015)	U Mumba
Season 3 (2016)	Patna Pirates
Season 4 (2016)	Patna Pirates
Season 5 (2017)	Patna Pirates
Season 6 (2018)	Bengaluru Bulls
Season 7 (2019)	Bengal Warriors
Season 8 (2021-22)	Dabang Delhi

भारतीय नेमबाज सौरभ चौधरीने ISSF विश्वचषक स्पर्धेत 10 मीटर एअर पिस्तूलमध्ये सुवर्णपदक जिंकले.

- भारतीय नेमबाज सौरभ चौधरीने इजिप्तमधील कैरो येथे सुरू असलेल्या 2022 इंटरनॅशनल शूटिंग स्पोर्ट फेडरेशन (ISSF) विश्वचषक स्पर्धेत पुरुषांच्या 10 मीटर एअर पिस्तूल स्पर्धेत सुवर्णपदक जिंकले आहे. रौप्यपदक जर्मनीच्या मायकेल श्वाल्डने तर रशियाच्या आर्टेम चेरनोसोव्हने कांस्यपदकावर दावा केला आहे.

- महिलांच्या 10 मीटर एअर पिस्तूल विभागात भारताच्या **ईशा सिंगला** ग्रीसच्या अँना कोराकाकीकडून पराभव पत्करावा लागल्याने **रौप्यपदक जिंकले**. उपांत्य फेरीत अण्णापेक्षा चांगली फटकेबाजी करणाऱ्या एशाने टोकियो ऑलिम्पिकची रौप्यपदक विजेती अँटोआनेटा कोस्टादिनोव्हा हिला कांस्यपदकावर नेले.

स्ट्रॅन्डजा मेमोरियल बॉक्सिंग स्पर्धा: निखत झरीन आणि नितू यांनी भारतासाठी सुवर्णपदक जिंकले.

- भारतीय बॉक्सर निखत जरीन (52 किलो) आणि नितू (48 किलो) यांनी सोफिया, बल्गेरिया येथे झालेल्या 73 व्या स्ट्रॅन्डजा मेमोरियल बॉक्सिंग स्पर्धेत सुवर्णपदक जिंकले. भारतीय संघाने या स्पर्धेत दोन सुवर्ण आणि एका कांस्यपदकांसह तीन पदकांसह त्यांची मोहीम संपवली.

निखत जरीन

- निखतने युरोपातील सर्वात जुन्या आंतरराष्ट्रीय बॉक्सिंग स्पर्धेत महिलांच्या ५२ किलो वजनी गटाच्या अंतिम फेरीत 4-1 असा विजय मिळवून तिचे दुसरे सुवर्णपदक पटकावले. तिने यापूर्वी 2019 मध्ये स्ट्रॅन्डजा मेमोरियल विजेतेपद पटकावले होते.

नितू

- नितूने महिलांच्या 48 किलो वजनी गटाच्या अंतिम फेरीत राज्याच्या युवा विश्व चॅम्पियनशिपच्या कांस्यपदक विजेत्या इटलीच्या एरिका प्रिसियांद्रोचा 5-0 असा घाम गाळला.

नंदिनी

- नंदिनीने देखील 81 किलोग्रॅम गटात पोडियमवर पूर्ण केले आणि कांस्यपदकासह साइन इन केल्याने, भारतीय संघाने स्पर्धेत तीन पदकांसह त्यांच्या मोहिमेचा समारोप केला, जो या वर्षीच्या भारताच्या पहिल्या एक्सपोजर ट्रिपचा एक भाग होता.

ISSF विश्वचषक: श्री निवेथा, ईशा, रुचिता यांनी महिलांच्या 10 मीटर एअर पिस्तूलमध्ये सुवर्णपदक जिंकले.

- भारताच्या श्री निवेथा, ईशा सिंग आणि रुचिता विनेकर यांनी कैरो, इजिप्त येथे सुरू असलेल्या ISSF विश्वचषक स्पर्धेत महिलांच्या 10 मीटर एअर पिस्तूल सांघिक स्पर्धेत सुवर्णपदक जिंकले आहे. या विजयासह भारत दोन सुवर्ण आणि रौप्यासह तीन पदकांसह पदकतालिकेत आघाडीवर आहे. जर्मनीच्या आंद्रिया कॅथरीना हेकनर, सॅन्डा रीट्झ आणि कॅरिना विमर यांना रौप्यपदकावर समाधान मानावे लागले.

आयसीसी महिला विश्वचषक न्यूझीलंड 2022 सुरू होत आहे.

- ICC महिला क्रिकेट विश्वचषक 2022 ची सुरुवात 04 मार्च 2022 रोजी न्यूझीलंडमध्ये झाली. आयसीसी महिला क्रिकेट विश्वचषकाची ही 12 वी आवृत्ती आहे, जी न्यूझीलंडमध्ये 04 मार्च ते 03 एप्रिल 2022 या कालावधीत आयोजित केली जात आहे. आयसीसी महिला विश्वचषक 2022 चा सलामीचा सामना वेस्ट इंडिज आणि माऊंट माउंगानुई येथील बे ओव्हल येथे पार पडला. न्यूझीलंड, ज्यामध्ये वेस्ट इंडिजच्या महिलांनी न्यूझीलंडचा 3 धावांनी पराभव केला. भारताचा सामना 6 मार्चला पाकिस्तानविरुद्ध होणार आहे.

महत्वाचे मुद्दे:

- अंतिम सामना हॅंगली ओव्हल स्टेडियमवर होणार आहे.
- न्यूझीलंड, ऑस्ट्रेलिया, इंग्लंड, दक्षिण आफ्रिका, भारत, बांगलादेश, पाकिस्तान आणि वेस्ट इंडिज या संघांमध्ये एकूण 8 संघ सहभागी होत आहेत.

विज्ञान बातम्या

विंध्याचल आणि प्रयागराज दरम्यान DRDO द्वारे क्वांटम की वितरण तंत्रज्ञानाची यशस्वी चाचणी

- डिफेन्स रिसर्च अँड डेव्हलपमेंट ऑर्गनायझेशन (डीआरडीओ) आणि इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ टेक्नॉलॉजी (आयआयटी) दिल्लीच्या शास्त्रज्ञांच्या चमूने देशात प्रथमच उत्तर प्रदेशातील प्रयागराज आणि विंध्याचल यांच्यातील 100 किलोमीटर क्वांटम की वितरण लिंकचे यशस्वीपणे प्रात्यक्षिक केले.

महत्वाचे मुद्दे:

- ही तांत्रिक प्रगती आधीच बाजारात उपलब्ध असलेल्या व्यावसायिक दर्जाच्या ऑप्टिकल फायबरचा वापर करून पूर्ण करण्यात आली. डीआरडीओच्या म्हणण्यानुसार, लष्करी ग्रेड कम्युनिकेशन सिक्युरिटी की पदानुक्रम बूटस्ट्रॅप करण्यासाठी देशाने देशांतर्गत सुरक्षित की हस्तांतरण तंत्रज्ञान दाखवले आहे.
- ही तांत्रिक प्रगती व्यावसायिकदृष्ट्या उपलब्ध असलेल्या ऑप्टिकल फायबरच्या वापरामुळे शक्य झाली आहे. DRDO च्या मते, देशाने लष्करी ग्रेड कम्युनिकेशन सिक्युरिटी की पदानुक्रम बूटस्ट्रॅपिंगसाठी घरगुती सुरक्षित की हस्तांतरण तंत्र दाखवले आहे.
- संरक्षण संशोधन आणि विकास सचिव आणि DRDO चे अध्यक्ष जी सतीश रेड्डी यांनी या तंत्रज्ञानाच्या यशस्वी प्रात्यक्षिकासाठी DRDO आणि IIT दिल्लीचे शास्त्रज्ञ आणि प्राध्यापकांचे आभार मानले. DRDO आणि इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ टेक्नॉलॉजी, दिल्ली यांच्यातील समन्वयात्मक संशोधनाचे एक ज्वलंत उदाहरण म्हणून त्यांनी वैज्ञानिक समुदायासमोर केलेल्या भाषणात याची नोंद केली.

- आयआयटी दिल्लीचे संचालक प्रोफेसर रंगन बॅनर्जी यांनीही या यशात सहभागी झालेल्या DRDO प्राध्यापकांचे आणि शास्त्रज्ञांचे देशाच्या तांत्रिक क्षमतेला बळकट करण्यासाठी समर्पित उपक्रमांसाठी कौतुक केले.

Google ने भारतात 'Play Pass' सदस्यता सुरू केली आहे.

- Google ने भारतात 'Play Pass' सबस्क्रिप्शन सेवा सुरू करण्याची घोषणा केली आहे जी Android डिव्हाइस वापरकर्त्यांना 1,000 हून अधिक ॲप्लिकेशन्स आणि गेममध्ये जाहिराती, ॲप-मधील खरेदी आणि आगाऊ पेमेंटशिवाय प्रवेश प्रदान करेल. Play Pass, जो सध्या 90 देशांमध्ये उपलब्ध आहे, भारतातील अनेकांसह 59 देशांमधील विकासकांकडून 41 श्रेणींमध्ये 1000+ शीर्षकांचा उच्च-गुणवत्तेचा आणि क्युरेट केलेला संग्रह ऑफर करेल.

Play Pass बदल:

- Play Pass वापरकर्त्यांना Utter, Unit Converter आणि AudioLab, Photo Studio Pro, Kingdom Rush Frontiers TD सारख्या ॲप्ससह जंगल ॲडव्हेंचर्स, वर्ल्ड क्रिकेट बॅटल 2 आणि मोन्युमेंट व्हॅली सारख्या सुप्रसिद्ध गेममध्ये प्रवेश देईल.

बायोडिग्रेडेबल नॅनो पार्टिकल आयआयटी कानपूरने विकसित केले आहे.

- इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ टेक्नॉलॉजी (IIT) कानपूर येथील संशोधकांनी एक बायोडिग्रेडेबल नॅनो पार्टिकल तयार केले आहे ज्याचा वापर जिवणू आणि बुरशीजन्य आजारांपासून पिकांचे संरक्षण करण्यासाठी रासायनिक-आधारित कीटकनाशकांना पर्याय म्हणून केला जाऊ शकतो. IIT कानपूरचे संचालक अभय करंदीकर म्हणाले की, शेतकऱ्यांना विविध समस्यांचा सामना करावा लागत असल्याने, संपूर्ण शेतीचे वातावरण सुधारण्यासाठी आयआयटी कानपूरने अथक परिश्रम घेतले आहेत. नॅनोकणांमुळे पिकांच्या संसर्गाचा धोका कमी होईल आणि कृषी उत्पादकताही वाढेल.

महत्वाचे मुद्दे:

- बायोडिग्रेडेबल कार्बोनाईड मेटाबोलाइट (बायोडीसीएम) डब केलेले नॅनोपार्टिकल, कमी सांद्रतामध्ये सक्रिय असू शकते आणि माती किंवा ग्राहकांच्या आरोग्यावर कोणतेही हानिकारक प्रभाव नसताना कीटकनाशकांसारखे प्रभावी असू शकते. ते त्वरीत कार्य करते कारण ते बायोएक्टिव्ह स्वरूपात प्रशासित केले जाते आणि उच्च तापमानाला प्रतिकार करू शकते.
- आयसीएआर-इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ राइस रिसर्चचे सी. कन्नन आणि डी. मिश्रा, तसेच हैदराबाद विद्यापीठाच्या रसायनशास्त्र स्कूलचे आर बालमुरुगन आणि एम. मंडल यांच्या सहकार्याने नॅनोपार्टिकलची निर्मिती करण्यात आली.

- IIT कानपूरच्या बायोडिग्रेडेबल आणि गैर-हानीकारक निसर्गाने विकसित केलेले नॅनोपार्टिकल पाहता, शेतीत रसायनांचा, विशेषतः कीटकनाशकांचा वापर कमी करू पाहणाऱ्या शेतकऱ्यांकडून मोठ्या प्रमाणात रस घेतला जाण्याची शक्यता आहे.

महत्वाचे दिवस

पोलिओ राष्ट्रीय लसीकरण दिवस 2022 27 फेब्रुवारी रोजी साजरा करण्यात आला.

- 2022 मध्ये, भारत सरकारने 27 फेब्रुवारी 2022 रोजी पोलिओ राष्ट्रीय लसीकरण दिन 2022 (NID) ("पोलिओ रविवार" म्हणून ओळखले जाते) आयोजित केले आहे, ज्यामध्ये प्रत्येक मुलाला तोंडी पोलिओ लस (OPV) चे दोन थेंब द्यावे लागतील. पाच वर्षांखालील देश. 735 जिल्ह्यांतील सर्व 36 राज्ये आणि केंद्रशासित प्रदेशांमधील 15 कोटींहून अधिक मुलांना या मोहिमेअंतर्गत कव्हर केले जाईल. 2022 साठी राष्ट्रीय पोलिओ लसीकरण मोहीम 26 फेब्रुवारी 2022 रोजी केंद्रीय आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री डॉ. मनसुख मांडविया यांनी सुरू केली.

जागतिक NGO दिवस 2022: 27 जानेवारी

- जागतिक NGO दिवस दरवर्षी 27 फेब्रुवारी रोजी जगभरातील अनेक देशांमध्ये साजरा केला जातो. अशासकीय संस्था किंवा स्वयंसेवी संस्था समाजाच्या उन्नतीसाठी कार्य करतात. गैर-सरकारी आणि ना-नफा संस्थांना ओळखणे, साजरे करणे आणि त्यांचा सन्मान करण्याचा हा आंतरराष्ट्रीय दिवस आहे आणि ज्यांनी समाजाला राहण्यासाठी एक चांगले स्थान बनविण्यात आपला वेळ आणि प्रयत्नांचे योगदान दिले आहे.
- जागतिक NGO दिनाचा उद्देश या क्षेत्राविषयी जागरूकता निर्माण करणे आणि चांगल्या कारणासाठी या क्षेत्रात काम करणाऱ्या जगभरातील लोकांना प्रोत्साहित करणे हा आहे.

तिसरा भारत प्रोटीन दिन: 27 फेब्रुवारी 2022

- भारतात, प्रथिनांच्या कमतरतेबद्दल जागरूकता निर्माण करण्यासाठी आणि लोकांना त्यांच्या आहारात या मॅक्रोन्यूट्रिएंट्सचा समावेश करण्यास प्रोत्साहित करण्यासाठी, 27 फेब्रुवारी हा राष्ट्रीय प्रथिने दिवस म्हणून साजरा केला जातो. हा दिवस लोकांना त्यांच्या आहारात या महत्त्वपूर्ण मॅक्रोन्यूट्रिएंट्सचा समावेश करण्याचे आवाहन करतो. हा दिवस लोकांना वनस्पती आणि प्राणी प्रथिनांच्या विविध स्त्रोतांबद्दल अधिक जाणून घेण्यास मदत करतो. प्रथिने दिवस 2022 मध्ये तिसरे वर्ष साजरे करत आहे. या वर्षीच्या भारतीय प्रथिन दिनाची थीम 'फूड फ्युचरिझम' आहे.

28 फेब्रुवारी 2022 रोजी दुर्मिळ रोग दिवस साजरा केला जातो.

- दुर्मिळ रोग दिवस (RDD) दरवर्षी फेब्रुवारीच्या शेवटच्या दिवशी साजरा केला जातो. या वर्षी 2022 मध्ये तो 28 फेब्रुवारी 2022 रोजी येतो. दुर्मिळ आजारांबद्दल जागरुकता निर्माण करण्यासाठी आणि दुर्मिळ आजार असलेल्या व्यक्ती आणि त्यांच्या कुटुंबियांसाठी उपचार आणि वैद्यकीय प्रतिनिधित्व सुधारण्यासाठी हा दिवस पाळला जातो. दुर्मिळ रोग दिवस पहिल्यांदा 2008 मध्ये युरोपियन ऑर्गनायझेशन फॉर रेअर डिजीजेस (EURORDIS) आणि त्याच्या कौन्सिल ऑफ नॅशनल अलायन्सने सुरू केला.
- दुर्मिळ रोग दिन 2022 थीम **Share Your Colors** ही आहे.

राष्ट्रीय विज्ञान दिन 2022: 28 फेब्रुवारी

- लोकांच्या दैनंदिन जीवनात विज्ञानाच्या महत्त्वाचा संदेश देण्यासाठी भारतात दरवर्षी **28 फेब्रुवारी रोजी राष्ट्रीय विज्ञान दिन** साजरा केला जातो. या दिवशी, **सर सी.व्ही. रामन यांनी रमन इफेक्टचा** शोध जाहीर केला होता ज्यासाठी त्यांना 1930 मध्ये नोबेल पारितोषिक देण्यात आले होते. भारत सरकारने 1986 मध्ये 28 फेब्रुवारी हा राष्ट्रीय विज्ञान दिवस (NSD) म्हणून नियुक्त केला होता.
- 2022 साठी राष्ट्रीय विज्ञान दिनाची थीम **Integrated Approach in S&T for Sustainable Future** ही आहे.

झिरो डिस्क्रिमिनेशन डे 01 मार्च रोजी साजरा केला जातो.

- झिरो डिस्क्रिमिनेशन डे दरवर्षी 1 मार्च रोजी साजरा केला जातो. कोणत्याही अडथळ्यांची पर्वा न करता सन्मानाने पूर्ण जीवन जगण्यासाठी त्यांच्या कायद्यात आणि धोरणांमध्ये कोणताही भेदभाव न करता सर्व लोकांना समानता, समावेश आणि संरक्षणाचा अधिकार सुनिश्चित करणे हा या दिवसाचा उद्देश आहे. झिरो डिस्क्रिमिनेशन डे हे अधोरेखित करतो की लोकांना कसे माहिती मिळू शकते आणि समावेश, करुणा, शांतता आणि सर्वात महत्त्वाचे म्हणजे बदलाची चळवळ कशी वाढवता येईल. शून्य भेदभाव दिन सर्व प्रकारचा भेदभाव संपवण्यासाठी एकतेची जागतिक चळवळ निर्माण करण्यास मदत करत आहे.
- झिरो डिस्क्रिमिनेशन डे 2022 ची थीम **Remove laws that harm, create laws that empower**

1 मार्च ते 7 मार्च या कालावधीत जनऔषधी दिवस सप्ताह साजरा केला जाणार आहे.

- रसायने आणि खते मंत्रालय 1 मार्च ते 7 मार्च 2022 या कालावधीत जनऔषधी दिवस आयोजित करेल. 7 मार्च 2022 रोजी चौथा जनऔषधी दिवस साजरा केला जाईल. चौथ्या जनऔषधी दिनाची थीम: "जनऔषधी - लोकांसाठी उपयुक्त". सरकारने मार्च 2025 अखेर प्रधानमंत्री भारतीय जनऔषधी केंद्रांची (PMBJKs) संख्या 10,500 पर्यंत वाढवण्याचे लक्ष्य ठेवले आहे.

आंतरराष्ट्रीय महिला दिन सप्ताह सुरू होत आहे.

- महिला आणि बाल विकास मंत्रालय आज्ञादी का अमृत महोत्सवाचा एक भाग म्हणून **1 मार्चपासून आंतरराष्ट्रीय महिला दिन आठवडा** आयकॉनिक सप्ताह म्हणून साजरा करत आहे. आठवडाभर चालणाऱ्या उत्सवाचा एक भाग म्हणून, मंत्रालय महिला सुरक्षा आणि सक्षमीकरणाशी संबंधित विविध विषयांवर विविध कार्यक्रम आणि सोशल मीडिया मोहिमांचे आयोजन करेल.

1 मार्च 2022 रोजी जागतिक नागरी संरक्षण दिन साजरा करण्यात आला.

- जागतिक नागरी संरक्षण दिन दरवर्षी 1 मार्च** रोजी जगभरात नागरी संरक्षणाचे महत्त्व आणि त्यासाठी बलिदान दिलेल्या जवानांचा सन्मान करण्यासाठी साजरा केला जातो. नागरी संरक्षण, नागरी संरक्षण आणि आपत्कालीन व्यवस्थापनाबाबत जनजागृती करणे हा या दिनाचा उद्देश आहे जेणेकरून नागरिक आपत्कालीन परिस्थितीत स्वतःचे संरक्षण करण्यासाठी आणि आपत्तीचा धोका कमी करण्यासाठी अधिक चांगल्या प्रकारे तयार व्हावे.
- जागतिक नागरी संरक्षण दिन 2022 ची थीम नागरी संरक्षण आणि आपत्ती आणि संकटांना तोंड देत विस्थापित लोकसंख्येचे व्यवस्थापन; स्वयंसेवकांची भूमिका आणि साथीच्या रोगांविरुद्धचा लढा ही आहे.

02 मार्च 2022 रोजी 46 वा नागरी लेखा दिन साजरा करण्यात आला.

- 2 मार्च 2022 रोजी डॉ. आंबेडकर इंटरनॅशनल सेंटर, जनपथ, नवी दिल्ली येथे 46 वा नागरी लेखा दिन साजरा करण्यात आला. वित्त आणि कॉर्पोरेट व्यवहार मंत्री श्रीमती. निर्मला सीतारामन या कार्यक्रमाच्या प्रमुख पाहुण्या आहेत.

भारतीय नागरी लेखा सेवेबद्दल:

- सुरुवातीला, सी आणि एजी (कर्तव्य, अधिकार आणि सेवेच्या अटी) सुधारणा कायदा, 1976 मध्ये सुधारणा करणारा अध्यादेश जारी करून, भारतीय ऑडिट आणि अकाउंट्स सर्व्हिस (IA & AS) मधून ICAS तयार करण्यात आला.
- नंतर, केंद्रीय खात्यांचे विभागीकरण (कार्मचारी हस्तांतरण) कायदा, 1976 लागू करण्यात आला आणि 01 मार्च 1976 रोजी अंमलात आला, त्यानंतर ICAS दरवर्षी 1 मार्च हा दिवस "नागरी लेखा दिन" म्हणून साजरा करते.
- ICAS भारत सरकारसाठी आर्थिक व्यवस्थापन सेवांच्या वितरणात मदत करते, जसे की पेमेंट सेवा, कर संकलन प्रणालीला समर्थन देते, सरकार-व्यापी लेखांकन, वित्तीय अहवाल कार्ये, बजेट अंदाज तयार करणे आणि अंतर्गत लेखापरीक्षण करते.

जागतिक वन्यजीव दिन 2022 03 मार्च रोजी साजरा केला जातो.

- जगातील वन्य प्राणी आणि वनस्पतींबद्दल जागरूकता निर्माण करण्यासाठी दरवर्षी 3 मार्च रोजी जागतिक वन्यजीव दिन पाळला जातो. हा दिवस आपल्याला वन्यजीव गुन्हेगारी आणि विविध प्रकारच्या आर्थिक, पर्यावरणीय आणि सामाजिक प्रभावांना कारणीभूत असलेल्या प्रजातींच्या मानव-प्रेरित घटविरुद्ध लढा देण्याची गरज याची आठवण करून देतो.
- 2022 ची थीम Recovering key species for ecosystem restoration आहे.

जागतिक श्रवण दिन 3 मार्च रोजी जागतिक आरोग्य संघटनेने साजरा केला.

- वर्ल्ड हेल्थ ऑर्गनायझेशन (WHO) द्वारे दरवर्षी 3 मार्च रोजी जागतिक श्रवण दिवस साजरा केला जातो. बहिरेपणा आणि ऐकण्याची हानी कशी टाळता येईल याविषयी जागरूकता वाढवणे आणि जगभरात कान आणि श्रवणविषयक काळजी कशी वाढवायची हे या दिवसाचे उद्दिष्ट आहे. जागतिक श्रवण दिन 2022 रोजी, WHO संपूर्ण आयुष्यभर चांगले ऐकण्याचे साधन म्हणून सुरक्षित ऐकण्याच्या महत्वावर लक्ष केंद्रित करेल. 2021 मध्ये, WHO ने श्रवणविषयक जागतिक अहवाल लॉंच केला ज्यामध्ये श्रवणशक्ती कमी होण्याच्या जोखमीसह राहणाऱ्या लोकांच्या वाढत्या संख्येवर प्रकाश टाकण्यात आला. हे सात प्रमुख श्रवण हस्तक्षेपांपैकी एक म्हणून ध्वनी नियंत्रण अधोरेखित केले आणि मोठ्या आवाजाच्या प्रदर्शनास कमी करण्याच्या महत्वावर जोर दिला..

राष्ट्रीय सुरक्षा दिवस 2022 04 मार्च रोजी साजरा करण्यात आला.

- राष्ट्रीय सुरक्षा दिन (NSD) दरवर्षी 4 मार्च रोजी भारताच्या राष्ट्रीय सुरक्षा परिषद (NSC) च्या स्थापनेच्या स्मरणार्थ साजरा केला जातो. रस्ता सुरक्षा, कामाच्या ठिकाणी सुरक्षितता, मानवी आरोग्य सुरक्षा आणि पर्यावरणीय सुरक्षितता यासह सर्व सुरक्षा तत्वांबद्दल जनजागृती करणे हा या दिवसाचा उद्देश आहे. 2022 हे 51वे NSD आहे.
- दरवर्षी हा दिवस वेगळ्या थीमने साजरा केला जातो. यावर्षी, नॅशनल सेफ्टी कौन्सिल ऑफ इंडियाने Nurture young minds – Develop safety culture अशी थीम जाहीर केली.

04 मार्च रोजी राष्ट्रीय सुरक्षा दिन साजरा केला जातो.

- भारतात, भारतीय सुरक्षा दलांच्या सन्मानार्थ दरवर्षी 4 मार्च हा राष्ट्रीय सुरक्षा दिवस (राष्ट्रीय सुरक्षा दिवस) म्हणून साजरा केला जातो. पोलीस, निमलष्करी दले, कमांडो, रक्षक, लष्करी अधिकारी आणि सुरक्षेशी निगडित इतर व्यक्तींसह सर्व सुरक्षा दलांचे कृतज्ञता व्यक्त करण्याचा या दिवसाचा उद्देश आहे, जे देशाच्या लोकांची शांतता आणि सुरक्षा राखण्यासाठी आपल्या प्राणांची आहुती देतात. याशिवाय 4 मार्च ते 10 मार्च 2022 या कालावधीत राष्ट्रीय सुरक्षा सप्ताह 2022 साजरा केला जात आहे.

- भारत सरकारच्या अंतर्गत कामगार मंत्रालयाने 1966 मध्ये भारताच्या राष्ट्रीय सुरक्षा परिषद (NSC) ची स्थापना केली तेव्हा 4 मार्च हा दिवस देखील चिन्हांकित केला जातो. पहिला राष्ट्रीय सुरक्षा दिवस (NSD) 1972 मध्ये आयोजित करण्यात आला होता.

निधन बातम्या

वेस्ट इंडिजचा दिग्गज फिरकीपटू सोनी रामाधीन यांचे निधन

- वेस्ट इंडिजचे महान फिरकीपटू, सोनी रामाधीन यांचे वयाच्या 92 व्या वर्षी निधन झाले. 1950 मध्ये इंग्लंडमध्ये पहिली मालिका जिंकणाऱ्या संघाचा तो एक भाग होता. 1950 मध्ये ओल्ड ट्रॅफर्ड येथे इंग्लंडविरुद्ध त्याने कसोटी पदार्पण केले. रामादिनाचा अंत झाला. 43 कसोटी खेळून 28.98 च्या सरासरीने 158 बळी घेतले. रामाधीनने 184 प्रथम श्रेणी सामने खेळले आणि 20.24 च्या सरासरीने 758 विकेट्स घेतल्या. 1960 च्या उत्तरार्धात खेळातून निवृत्ती घेतल्यानंतर तो इंग्लंडला गेला.

प्रख्यात चित्रपट समीक्षक, लेखक जयप्रकाश चौकसे यांचे निधन

- चित्रपट समीक्षक, लेखक जयप्रकाश चौकसे यांचे वयाच्या 82 व्या वर्षी हृदयविकाराच्या झटक्याने निधन झाले. त्यांनी 'शायद' (1979), 'कतल' (1986) आणि 'बॉडीगार्ड' (2011) यासह अनेक चित्रपटांसाठी पटकथा आणि संवाद लिहिले आहेत आणि टेलिव्हिजन मालिकांसाठी लेखनातही त्यांचा सहभाग होता. मध्य प्रदेशचे मुख्यमंत्री शिवराज सिंह चौहान, प्रदेश काँग्रेसचे अध्यक्ष कमलनाथ आणि इतर अनेक नेत्यांनी चौकसे यांच्या निधनाबद्दल शोक व्यक्त केला.

भारताचे माजी लष्करप्रमुख जनरल एसएफ रॉड्रिग्स यांचे निधन

- 1990 ते 1993 या काळात भारतीय लष्कराचे प्रमुख म्हणून काम केलेले जनरल एसएफ रॉड्रिग्स यांचे वयाच्या 88 व्या वर्षी निधन झाले. जनरल सुनिथ फ्रान्सिस रॉड्रिग्स हे 2004 ते 2010 पर्यंत पंजाबचे राज्यपाल देखील होते. त्यांनी राष्ट्रीय सुरक्षा सल्लागार मंडळावर दोन वेळा काम केले होते. निवृत्तीपासून ते सामाजिक आणि साहित्यिक कार्यात गुंतले आहेत आणि धोरणात्मक मुद्द्यांवर त्यांनी अनेक भाषणेही दिली आहेत. त्यांच्या अमूल्य योगदानाबद्दल आणि देशसेवेसाठी देश आणि भारतीय सेना सदैव ऋणी राहिल.

ऑस्कर विजेते निमते अलन वॉलब्रिज लॅड ज्युनियर यांचे निधन

- ऑस्कर विजेते निमते, ट्वेंटीएथ सेंचुरी फॉक्सचे माजी एक्झिक्युटिव्ह, 'स्टार वॉर्स' आणि 'ब्रेव्हहार्ट' यांना हिरवी झेंडी दाखवणारे, अलन लॅड ज्युनियर यांचे वयाच्या 84 व्या वर्षी निधन झाले. त्यांना प्रेमाने "Laddie" म्हणून ओळखले जात असे. 1995 मध्ये मेल गिब्सन दिग्दर्शित 'ब्रेव्हहार्ट' या सर्वोत्कृष्ट चित्रपटासाठी त्यांनी अकादमी पुरस्कार (ऑस्कर पुरस्कार) जिंकला ते 1979 मध्ये स्थापन झालेल्या लॅड कंपनीच्या संस्थापकांपैकी एक होते.

पुस्तके आणि लेखक बातम्या

तामिळनाडूचे मुख्यमंत्री एमके स्टॅलिन यांच्या 'उंगालील ओरुवन' या आत्मचरित्राचे प्रकाशन

- काँग्रेस नेते राहुल गांधी यांनी चेन्नईमध्ये तामिळनाडूचे मुख्यमंत्री एमके स्टॅलिन यांच्या उंगालील ओरुवन (वन अमंग यू) या आत्मचरित्राचा पहिला खंड लाँच केला. आत्मचरित्राच्या पहिल्या भागात त्यांच्या सुरुवातीच्या आयुष्यातील अनुभवांचा समावेश आहे. त्यात, त्यांनी त्यांचे शालेय आणि महाविद्यालयीन दिवस, पौगंडावस्थेतील, सुरुवातीचे राजकीय योगदान, वैवाहिक जीवन आणि MISA संघर्ष या पुस्तकात आहे.

अनुप जलोटा यांच्या हस्ते मिथिलेश तिवारी लिखित "उडान एक मजदूर बच्चे की" पुस्तकाचे प्रकाशन

- मुंबईतील पी क्लब एज्युकेशन प्रायव्हेट लिमिटेडचे शैलेश बी तिवारी यांनी आयोजित केलेल्या दिमाखदार कार्यक्रमात भजनसम्राट अनुप जलोटा यांच्या हस्ते कॅप्टन एडी मानेक यांच्या "उडान एक मजदूर बच्चे की" पुस्तकाचे प्रकाशन करण्यात आले. या पुस्तकाचे लेखक मिथिलेश तिवारी आहेत. कॅप्टन ए.डी. माणेक यांचा जीवनप्रवास, त्यांनी त्यांच्या कारकिर्दीच्या आलेखात शून्यातून शिखरापर्यंतचा प्रवास कसा केला, याबद्दल हे पुस्तक आहे.

- कॅप्टन ए डी माणेक यांच्या कुटुंबाला प्लाइंग फॅमिली ऑफ इंडिया म्हणूनही ओळखले जाते. त्यांची पत्नी हा हॉबी प्लायर आहे तर त्यांचे दोन मुलगे व्यावसायिक वैमानिक आहेत. एक सून एअर होस्टेस आहे आणि दुसरी सून एअरक्राफ्ट डिस्पॅचर आहे. या कुटुंबातील सर्व 6 सदस्य भारतीय विमान वाहतूक उद्योगात सेवा देत आहेत.

अहवाल आणि निर्देशांक बातम्या

भारत, पाकिस्तान: हवामान बदलासाठी सर्वात असुरक्षित

- अत्यंत हवामान परिस्थितीमुळे दक्षिण आशियातील अन्न सुरक्षेला धोका निर्माण होत आहे, वाढत्या पूर आणि दुष्काळामुळे भारत आणि पाकिस्तान हे हवामान बदलासाठी सर्वात असुरक्षित आहेत, असा इशारा आयपीसीसीच्या ताज्या अहवालात देण्यात आला आहे.
- जर उत्सर्जन नाटकीयरित्या कमी केले नाही तर, भारतातील 'ओले बल्ब' तापमान, जे उष्णता आणि आर्द्रता दोन्ही मोजतात, ते 31 अंश सेल्सिअसपेक्षा जास्त होईल, जे मानवांसाठी घातक आहे, असे पेपरमध्ये म्हटले आहे. भारत हा दक्षिण आशियातील सर्वात मोठ्या शहरी अनुकूलन उपायांसह एक असल्याचे असूनही, या योजना असमान निधी आणि "प्राधान्य" यांमुळे बाधित आहेत, मोठ्या शहरांकडे अधिक लक्ष दिले जाते.

अहवालातील महत्त्वाचे मुद्दे:

- 207 शास्त्रज्ञांनी 34,000 दस्तऐवजांचे विश्लेषण करून हा अहवाल तयार केला आहे. अहवालाच्या मुख्य निष्कर्षांचा सारांश देणार्या धोरणकर्त्यांचा सारांश सोमवारी जारी होण्यापूर्वी दोन आठवडे 65 राष्ट्रांशी वाटाघाटी करण्यात आला.
- अहवाल प्रसिद्ध होण्यापूर्वी, भारत सरकारने वाटाघाटीमध्ये सहभागी होण्यासाठी एक शिष्टमंडळ पाठवले. पर्यावरण मंत्री भूपेंद्र यादव यांनी एका निवेदनात म्हटले आहे की भारताने अहवालातील निष्कर्षांचे "स्वागत" केले आहे.
- IPCC अभ्यासानुसार, हिंदुकुश पर्वत रांगेतील हिमनद्या वितळल्याने नदीच्या पाण्याचा प्रवाह तात्पुरता सुधारू शकतो, परंतु हिमनदीच्या वस्तुमानात दीर्घकालीन नुकसान झाल्यामुळे हे अल्पकालीन असेल.
- मान्सूनमधील बदलांचा कृषी आणि मत्स्यव्यवसायावर नकारात्मक परिणाम होईल, ज्याचा भारताच्या GDP मध्ये सुमारे 20% वाटा आहे.

नाइट फ्रँक: जागतिक स्तरावर अब्जाधीश लोकसंख्येमध्ये भारत तिसऱ्या क्रमांकावर आहे.

- नाइट फ्रँकच्या द वेल्थ रिपोर्ट 2022 च्या नवीनतम आवृत्तीनुसार, 2021 मध्ये जागतिक स्तरावर सर्वाधिक अब्जाधीशांच्या संख्येच्या बाबतीत भारत तिसऱ्या क्रमांकावर आहे. भारतातील अति-उच्च-नेट-वर्थ-व्यक्ती (UHNWIs) ची

संख्या 11% वाढली आहे. आशिया पॅसिफिक (APAC) क्षेत्रामध्ये 2021 मध्ये 145 अब्जाधीशांपर्यंत सर्वाधिक टक्के वाढ. UHNWIs अशा व्यक्ती आहेत ज्यांची एकूण संपत्ती US\$30m (रु. 226 कोटी) किंवा त्याहून अधिक आहे.

- या यादीत अनुक्रमे अमेरिका (748) आणि चीन (554) यांनी अव्वल स्थान पटकावले आहे.

Top 5 countries with the most number of billionaires in 2021:

Billionaires	2021
United States	748
China	554
India	145
Germany	136
Russia	121

SDG निर्देशांक 2021: भारत 120 व्या स्थानावर आहे.

- शाश्वत विकास अहवाल 2021 किंवा शाश्वत विकास निर्देशांक 2021 मध्ये भारताला 120 वे स्थान मिळाले आहे. या निर्देशांकात, देशांना 100 पैकी गुणांनी क्रमवारी लावली आहे. भारताचा स्कोअर 60.07 आहे. गेल्या वर्षी भारताचा क्रमांक 117 होता. 17 शाश्वत विकास उद्दिष्टे साध्य करण्याच्या दिशेने देशाच्या एकूण प्रगतीचा निर्देशांक मोजतो. या निर्देशांकात फिनलंडने अव्वल स्थान पटकावले आहे.
- ही 17 शाश्वत विकास उद्दिष्टे यूएन जनरल असेंब्लीने सप्टेंबर 2015 मध्ये शाश्वत विकासासाठी 2030 च्या अजेंड्याचा एक भाग म्हणून स्वीकारली होती.

या क्रमवारीत अव्वल 5 देश आहेत:

1. फिनलंड
2. स्वीडन
3. डेन्मार्क
4. जर्मनी
5. बेल्जियम

विविध बातम्या

दिल्ली मंत्रिमंडळाने भारतातील पहिल्या 'ई-वेस्ट इको-पार्क'ला मंजूरी दिली.

- दिल्ली मंत्रिमंडळाने अशा प्रकारचा भारतातील पहिला इलेक्ट्रॉनिक-वेस्ट इको-पार्क उभारण्यास मान्यता दिली आहे. पर्यटनाला चालना देण्यासाठी 'दिल्ली फिल्म पॉलिसी 2022' तयार करण्याचेही त्यांनी मान्य केले आहे. इलेक्ट्रॉनिक कचरा इको-फ्रेडली पार्क दिल्लीत 20 एकर जागेवर बांधला जाणार आहे. दिल्लीत दरवर्षी सुमारे 2 लाख टन ई-कचरा टाकला जातो. हे इको-पार्क वैज्ञानिक आणि सुरक्षित मार्गाने ई-कचऱ्याचे पुनर्वापर, नूतनीकरण आणि विघटन करेल.

उज्जैनने 11.71 लाख दिव्यांची रोषणाई करून गिनीज रेकॉर्ड बनवला.

- मध्य प्रदेशातील उज्जैनने 10 मिनिटांत 11.71 लाख मातीचे दिवे (दिवे) लावून गिनीज रेकॉर्ड बनवला आहे. महाशिवरात्रीनिमित्त 'शिव ज्योती अर्पणम महोत्सवा'चा एक भाग म्हणून दिवे प्रज्वलित करण्यात आले. यासह त्यांनी 03 नोव्हेंबर 2021 रोजी अयोध्या, उत्तर प्रदेश येथे तयार केलेल्या 9.41 लाख दिव्यांचा पूर्वीचा विक्रम मोडला. उज्जैनला 'महाकालची भूमी' म्हणूनही ओळखले जाते. हे प्रमाणपत्र मध्य प्रदेशचे मुख्यमंत्री शिवराज सिंह चौहान यांनी स्वीकारले.

2022 मध्ये जम्मू आणि काश्मीरमध्ये हेरथ उत्सव साजरा करण्यात आला.

- हेरथ किंवा 'हरा (शिव) ची रात्र', सामान्यतः महा शिवरात्री म्हणून ओळखली जाते, हा जम्मू आणि काश्मीर (J&K) मधील काश्मिरी पंडितांद्वारे साजरा केला जाणारा मुख्य सण आहे. हा सण भगवान शिव आणि देवी उमा (पार्वती) यांच्या लग्नाचा वाढदिवस आहे. 2022 हेरथ महोत्सव 28 फेब्रुवारी 2022 रोजी साजरा करण्यात आला.
- हेरथ उत्सव "त्रयोदशी" किंवा फाल्गुन महिन्याच्या (हिंदू कॅलेंडर) महिन्याच्या 13 व्या दिवशी, फेब्रुवारी आणि मार्च दरम्यान साजरा केला जातो. काश्मिरी पंडित हिंदू देवतांच्या सन्मानार्थ अक्रोडाचे वाटप करून हा सण साजरा करतात. उर्वरित राष्ट्र चतुर्दशी किंवा फाल्गुनच्या 14 तारखेला महा शिवरात्री साजरी करतात.

जम्मू आणि काश्मीरचे सण:

- डोस्मोचे
- हेमिस फेस्टिव्हल
- कांचोठ सण
- ट्यूलिप उत्सव
- स्पिटुक गस्टर
- हर नवमी
- छारी
- बहू मेळा

सर्व स्पर्धा परीक्षांसाठी महत्वाचे मुद्दे:

- कॅनडाची राजधानी: ओटावा;
- कॅनडा चलन: कॅनेडियन डॉलर;
- कॅनडाचे पंतप्रधान: जस्टिन ट्रूडो.
- नवीन विकास बँक मुख्यालय स्थान: शांघाय, चीन;
- नवीन विकास बँकेचे अध्यक्ष: मार्कोस प्राडो ट्रॉयजो;
- नवीन विकास बँक संस्थापक: ब्रिक्स;
- नवीन विकास बँकेची स्थापना: 15 जुलै 2014.

- आंतरराष्ट्रीय ऑलिम्पिक समितीचे मुख्यालय: लॉसने, स्वित्झर्लंड;
- आंतरराष्ट्रीय ऑलिम्पिक समितीचे अध्यक्ष: थॉमस बाख;
- आंतरराष्ट्रीय ऑलिम्पिक समितीची स्थापना: 23 जून 1894, पॅरिस, फ्रान्स.
- टेक्नॉलॉजी समितीचे अध्यक्ष: विपिन सौधी;
- CII चे अध्यक्ष: थाचत विश्वनाथ नरेंद्रन;
- CII चे महासंचालक: चंद्रजित बॅनर्जी.
- इलेक्ट्रॉनिक्स आणि माहिती तंत्रज्ञान मंत्री: अश्विनी वैष्णव;
- Google CEO: सुंदर पिचाई;
- Google ची स्थापना: 4 सप्टेंबर 1998;
- Google मुख्यालय: माउंटन व्ह्यू, कॅलिफोर्निया, युनायटेड स्टेट्स.
- नासा प्रशासक: बिल नेल्सन;
- नासाचे मुख्यालय: वॉशिंग्टन डीसी, युनायटेड स्टेट्स;
- NASA ची स्थापना: 1 ऑक्टोबर 1958.
- NOAA मुख्यालय: वॉशिंग्टन, डीसी, युनायटेड स्टेट्स
- NOAA संस्थापक: रिचर्ड निक्सन
- NOAA ची स्थापना: 3 ऑक्टोबर 1970
- भारतीय वायुसेनेची स्थापना: 8 ऑक्टोबर 1932;
- भारतीय वायुसेना मुख्यालय: नवी दिल्ली;

- भारतीय हवाई दल प्रमुख: विवेक राम चौधरी.
- टाटा मोटर्स मुख्यालय: मुंबई;
- टाटा मोटर्सचे संस्थापक: जेआरडी टाटा;
- टाटा मोटर्सची स्थापना: 1945, मुंबई.
- भारताच्या राष्ट्रीय सुरक्षा परिषदेची स्थापना: 19 नोव्हेंबर 1998;
- भारताच्या राष्ट्रीय सुरक्षा परिषदेचे प्रमुख: अजित कुमार डोवाल.
- Bharti AXA Life Insurance चे MD आणि CEO: पराग राजा;
- Bharti AXA Life Insurance स्थापना: 2007;
- Bharti AXA Life Insurance Parent organization: भारती एंटरप्रायझेस.
- जेट एअरवेजचे सीईओ: विनय दुबे;
- जेट एअरवेजचे संस्थापक: नरेश गोयल;
- जेट एअरवेजची स्थापना: 1 एप्रिल 1992, मुंबई.
- स्विस इंटरनॅशनल एअर लाइन्स एजी मुख्यालय: बेसल, स्वित्झर्लंड;
- स्विस इंटरनॅशनल एअर लाइन्स एजी ची स्थापना: 1 एप्रिल 2002;
- स्विस इंटरनॅशनल एअर लाइन्स एजी चेअरमन: रेटो फ्रॅन्सिओनी;
- स्विस इंटरनॅशनल एअर लाइन्स एजी सीईओ: डायटर ब्रॅकक्स.

ध्येय सरळसेवा बॅच
पोलीस भरती, ग्रामसेवक,
तलाठी भरती लाईव्ह बॅच
Starts Jan 20, 2022 1 PM to 4 PM

Mission BHC
Bombay High Court Clerk Batch
Starts Jan 19, 2022 9 AM to 12 PM

TEST SERIES
English & Marathi
ESIC MTS
भरती 2022
MTS पूर्व परीक्षेसाठी
22 TOTAL TESTS